

Formannskapetets framlegg

Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022

1. RÅDMANNENS INNLEIING	4
2. DRIFTSBUDSJETT	7
2.1. BUDSJETTSKJEMA 1A OG 1B.....	7
2.2. FRIE INNTEKTER	8
2.3. NETTO DRIFTSRAMMER I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	8
3. INVESTERINGSBUDSJETT	9
3.1. BUDSJETTSKJEMA 2A OG 2B.....	9
3.1.1. <i>Investeringar i økonomiplanperioden</i>	10
3.1.2. <i>Finansiering av investeringane</i>	10
3.1.3. <i>Kommentarar til investeringsbudsjettet</i>	11
4. EIGEDOMSSKATT	13
5. NÆRINGS- OG LANDBRUKSFOND	13
6. STATUS	14
6.1. ØKONOMI	14
6.1.1. <i>Handlingsreglar for Vågå kommune</i>	14
6.1.2. <i>Oversikt over netto driftsresultat korrigert for premieavvik og bundne fond</i>	15
6.1.3. <i>Rekneskapsføring av pensjon</i>	15
6.1.4. <i>Lånegjeld</i>	16
6.2. DEMOGRAFI	17
6.2.1. <i>Helsetilstanden i befolkninga</i>	19
6.2.2. <i>Likestilling</i>	19
6.2.3. <i>Integrering</i>	19
6.3. BEREDSKAP	19
7. TILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN	20
7.1. PLANOPPGÅVER	20
8. KONSEKVENSAK KNYTT TIL ÅRSBUDSJETT OG ØKONOMIPLANPERIODEN	20
8.1. INNSPARINGSTILTAK	20
8.1.1. <i>Kommentarar til innsparingstiltak</i>	21
8.2. TILTAK SOM AUKAR DRIFTSUTGIFTENE.....	23
8.2.1. <i>Kommentarar til tiltak som aukar driftsutgiftene</i>	23
8.3. FRAMLEGG SOM IKKJE PÅVERKAR TALBUDSJETTET.....	25
8.4. VÅGÅ KYRKJELEGE FELLESRÅD.....	25
8.5. TILTAK DET IKKJE ER FUNNE ROM FOR I 2019	26
9. MÅL	26
9.1. HOVUDUTFORDRINGAR I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	26
9.1.1. <i>Skape forståing for at aktiviteten i tenesteytinga er tilpassa budsjetttramma</i>	26
9.1.2. <i>Netto driftsresultat — auka handlefridom</i>	26
9.1.3. <i>Vidareføring av omstillinga innan helse og meistring</i>	27
9.1.4. <i>Forbetre integreringsarbeidet av busette flyktningar</i>	27
9.1.5. <i>Galleri Ullinsvin og «Munch — den nordlige rute»</i>	28
9.1.6. <i>Sikre fokus på førebyggjande arbeid gjennom samarbeid på tvers av faggrenser</i>	28
9.1.7. <i>Leggje til rette for positiv samfunnsutvikling/stabilisere folketalet</i>	28
9.1.8. <i>Leggje til rette for frivillig innsats som supplement til det offentlege hjelpeapparatet</i>	29
9.1.9. <i>Gje tydeleg og rett informasjon ut til kommunen sine innbyggjarar</i>	29

9.1.10. Fokus på nærværarbeid	29
9.1.11. Rekruttere og behalde kompetanse.....	29
VEDLEGG 1 – ORGANISASJONSKART	30
VEDLEGG 2 – ØKONOMISKE HOVUDOVERSIKTER DRIFT OG INVESTERING	31
VEDLEGG 3 – GRUNNLAG REKNEARKMODELL	33
<i>Hovudoversikt.....</i>	<i>33</i>
<i>Område rådmann</i>	<i>34</i>
<i>Område barnehage og utdanning.....</i>	<i>36</i>
<i>Område helse og mestring</i>	<i>37</i>
<i>Område teknisk og beredskap.....</i>	<i>38</i>
<i>Område interkommunale samarbeid der Vågå er medlemskommune.....</i>	<i>39</i>
<i>Frie inntekter</i>	<i>40</i>
<i>Finans</i>	<i>41</i>
<i>Investeringsoversikt.....</i>	<i>42</i>
VEDLEGG 4 – KOSTRA.....	43
<i>Vurdering for kommunen</i>	<i>43</i>
<i>Grunnskole.....</i>	<i>47</i>
<i>Pleie og omsorg</i>	<i>52</i>
<i>Kommunehelse</i>	<i>56</i>
<i>Sosiale tjenester</i>	<i>57</i>
<i>Kultur og idrett</i>	<i>58</i>
<i>Adm, styring og fellesutgifter</i>	<i>60</i>
<i>Vann, avløp og renovasjon.....</i>	<i>61</i>
<i>Næringsforv. og konsesjonskraft.....</i>	<i>63</i>

ØKONOMIPLAN 2019 — 2022

1. RÅDMANNENS INNLEIING

Kommunestyret skal ein gong i året vedta ei rullering av økonomiplan. Den skal omfatte minst dei fire neste budsjettåra. Økonomiplanen skal omfatte heile kommunen sin verksemd. Målsettinga er å gje lesarane ei god oversikt over situasjonen med moglegheit og utfordringar, samt tydelege mål for arbeidet som skal gjerast i kommunen vår. Det er eit krav at årsbudsjettet skal vere i balanse. Den skal gje ei realistisk oversikt over sannsynlege inntekter, forventa utgifter og prioriterte oppgåver i økonomiplanperioden. Kommunestyret skal innan årsskifte vedta eit budsjett for komande kalenderår. I tillegg til drift i eigen regi, inkluderer Vågå kommune sitt budsjett og utgifter til drift som skjer i regi av andre. Dette gjeld interkommunalt samarbeid etter § 27 i kommuneloven og anna interkommunalt samarbeid.

Fyrste året i økonomiplanen er årsbudsjett for 2019. Økonomiplanen blir revidert i tråd med dei føresetnader og vedtak som er gjort/blir gjort. Åra 2019 — 2022 blir justert i hht. årsbudsjettet for 2019. Økonomiplanen er utarbeidd i faste 2018-kroner. Dette inneber at inntekter og/eller utgifter som er faste i planperioden, for eksempel avdrag på lån, sannsynleg vil ha mindre verdi i 2020 enn i 2019.

I Vågå har vi vald å behandle økonomiplanen og komande års budsjett samstundes. Hovudfokus i denne planperioden har difor vore å få saman eit realistisk budsjett for 2019, for å sikre eit godt innslag for 2020.

Kommunen sin viktigaste oppgåve er levere gode tenester til sine innbyggjarar og legge til rette for berekraftig aktivitet som og gjev vekst. Kva for tenester kommunen leverer blir bestemt i stor grad av nasjonale overføringar, men handlar og om lokale politiske prioriteringar. Kommunen sin oppgåve blir å dimensjonere tenestetilbodet ut frå innbyggjarane sine behov og ut frå kommunen si til ein kvar tid økonomiske ramme.

Rådmannen meiner at ein framover må ha to hovudfokus. Ein må arbeide systematisk med tilflytting og marknadsføre det unike som våre lokalsamfunn har å by på, men ein må og tilpasse seg endring i demografi. Det betyr at Vågå kommune må ta innover seg at befolkningsammansetninga endrar seg naturleg. Det vil bli færre unge og arbeidsføre og fleire eldre i bygdene framover og kommunen må planlegge for å gje gode tenester ut frå desse føresetnadene.

Kommuneøkonomien oppfattast som stram i Vågå kommune. Heldigvis auka dei frie inntektene for 2019 meir enn det vi håpa på. Dette gjer ikkje at utfordringsbilete framover endrar seg, men gjev oss noko meir tid til omstilling og tilpasse oss riktig aktivitetsnivå. Rådmannen meiner at året som kjem må byggje vidare på grunntanken i økonomiplanen for 2018. Ein må sjå på organisering og drift av kommunen sitt tenestetilbod på mange område, og ikkje minst søkje samarbeid med våre nabokommunar der ein kan hente ut gevinstrealisering. Innovasjon og omstilling blir sentrale omgrep. I arbeidet med å tilpasse seg framtidens rammevilkår må vi sette av tid og ressursar i 2019 og 2020 for å sikre medverknad og gode prosessar i omstillingsarbeidet.

Vågå kommune har ei ny overordna organisering. Endringane utgjer ein ekstra kommunalsjef i kommunen. I tillegg er tenesteområda meir reinare organisert. Rådmannen vurderer dette som nødvendig for å sikre samhandling både horisontalt og vertikalt i organisasjonen. Overordna organisering og inndeling av tenesteområde er også basert på dei tilbakemeldingane som er gjeve frå organisasjonen og som tilpassing til framtida.

Vågå kommune gjev gode tenester til innbyggjarane sine i dag, men det vil bli stadig meir krevjande i åra framover. Rådmannen er av den oppfatning at vi må bli enda tydelegare på kommunen sine prioriteringar. Presset på kommuneøkonomien kjem ikkje til å reduserast. Arbeidspresset på dei tilsette er stor og i framtida må ein arbeide på måtar som gjev meir for pengane, og på sikt gje gevinstrealisering.

Vågå kommune er ein del av KS sitt pilotprosjekt; læringsnettverk for framtidens tenestekvalitet, arbeidsmiljø og effektiv drift i helse og omsorg. Hovudfokus for Vågå kommune vil vere «tenestedesign og oppgåveanalyse, kor vi skal ha fokus på brukaren i sentrum og samhandling gjennomgåande i organisasjonen vår. Rådmannen har og i sitt planforslag lagt vekt på omstilling og utvikling og synleggjort dette i kommunen sitt organisasjonskart. Vi må tenkje nytt og innovativt ved utforming av tenestetilbodet vårt. Dette stiller store krav til den enkelte tilsette og til leiarane som må vere løysingsorienterte og gjennomføre planlagt endringsarbeid. Vågå kommune har starta ei retningsendring med dreining av ressursar frå institusjon til heimetenesta, og der vi i større grad skal drive helsefremjande og førebyggjande tiltak. Samarbeidet med Sel er ein viktig del av omstillingsarbeidet som drivast i dag, og målsettinga er at vi kan unngå store investeringar i begge kommunane.

Rådmannen ønskjer å gjennomføre leiarutdanning for alle tenesteområde våren 2019.

Vi har fleire uløyste arbeidsområde internt i kommunen. Helse- og omsorgsprosjektet er det største. Utfordringar knytt opp mot stengt symjehall er ein annan. Dette blir store investeringar og kan berre forsvarast ved at vi greier å fordele om, og ta ned tenestekostnadane tilsvarande som finansutgiftene aukar. Om dette ikkje blir gjort blir handlingsrommet til kommunen svekka i mange år framover.

Årlege låneopptak som er større enn det som årlege låneavdrag, fører til at kommunen sine samla utgifter til renter og avdrag på lån aukar. Om vi ser bort frå eit mogleg utbyggingsprosjekt innan Helse- og Omsorg, bør Vågå investere mindre årleg enn det vi betaler i renter og avdrag.

Det er særst viktig å gjere alt vi kan for å halde innbyggjartalet i Vågå oppe. Det må vere eit klart prioritert mål for heile organisasjonen å stå fram som attraktive for nyetablerarar og tilflyttarar. Vidare er det viktig å hugse på at det aldri har vore så mange personar gjennomgåande i kommunen vår, enten i form av busette, deltidsbusette eller andre besøkjande. Desse må sjåast på som ein ressurs.

Rådmannen vil og streke under at ein offensiv mottakspolitikk av flyktingar og asylsøkjjarar er eit viktig tiltak for å halde folketalet oppe, samstundes som flyktingane og er ein viktig ressurs for lokalsamfunnet.

Trass i mindre overføringar frå staten leverer Vågå kommune gode tenester til sine innbyggjarar. Vi må likevel bli meir effektive og rasjonelle som organisasjon. Vågå kommune har høgt kompetente og positive tilsette som er motoren i organisasjonen, desse må involverast om omstilling skal lukkast.

Ein viktig suksessfaktor er at politikarane og rådmannen har felles forståing av utfordringane Vågå kommune står overfor, og halde fram med å gå i takt.

Vågå 5. 11. 2017

A handwritten signature in blue ink that reads "Jan-Egil Fossmo". The signature is written in a cursive style with a large initial 'J'.

Jan-Egil Fossmo

Rådmann

2. DRIFTSBUDSJETT

2.1. Budsjettskjema 1A og 1B

Kommunestyret skal ein gang i året vedta økonomiplan, jamfør kommuneloven §44. Kommunestyret skal sjølv vedta driftsbudsjettet sett opp i henhold til budsjettskjema 1A. Budsjettvedtaket skal gje ei nettoløyving pr. rammeområde i driftsbudsjettet, også kalla budsjettskjema 1B. Rammeområda er samansett av fleire tenesteområde.

BUDSJETTSKJEMA 1A - DRIFT	2019
Skatt på inntekt og formue	-78 324
Ordinært rammetilskot	-148 888
Skatt på eigedom	-16 900
Andre direkte eller indir. skatter	-795
Andre generelle statstilskot	-800
Sum frie disponible inntekter	-245 707
Renteinntekter og utbytte	-10 743
Renteutgifter og andre finansutgifter	7 089
Avdrag på lån	15 000
Nto finansinnt./utg.	11 346
Til dekn av tidl. reknesk.m. meirforbruk	0
Til ubundne avsetningar	100
Til bundne avsetningar	795
Bruk av tidl reknesk.m. mindreforbruk	0
Bruk av ubundne avsetningar	0
Bruk av bundne avsetningar	0
Overført til investeringsbudsjettet	0
Til fordeling drift	-233 466
Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	240 083

BUDSJETTSKJEMA 1B - DRIFT	2019
Stab/støtte	36 989
Helse og omsorg	89 724
Oppvekst, kultur og NAV	64 802
Teknisk osb.	29 118
Interkommunale samarbeid	19 450
Sum fordelt til drift	240 083
Sum fordelt til drift, jf skjema 1A	-233 466
Differanse	6 617

Differansen skuldast:

Sal kon.skraft, ikkje i 1A og ikkje fordelt i 1B	-3 500
Avskr. sjølvkost, ikkje i 1A og ikkje fordelt i 1B	-3 117
Sum avviksforklaringar	-6 617

Differanse etter avviksforklaringar	0
--	----------

2.2. Frie inntekter

	2019	2020	2021	2022
Sum frie disponible inntekter	-248 412	-248 412	-248 412	-248 412

2.3. Netto driftsrammer i økonomiplanperioden

	2019	2020	2021	2022
Rådmann	36 989	37 514	37 514	37 514
Sentraladministrasjon	15 676	15 968	16 048	16 118
Fellestenester	7 413	7 413	7 413	7 413
Næring	1 653	1 653	1 653	1 653
Tildelingskontor	1 266	1 266	1 266	1 266
Innkjøpskontor	405	708	708	708
Skattekontor	698	698	698	698
Kultur	6 301	6 231	6 151	6 081
NAV	3 577	3 577	3 577	3 577
Helse og mestring	89 724	89 724	89 724	89 724
Vågåheimen	32 112	32 112	32 112	32 112
Heimesjukepleia	23 009	23 009	23 009	23 009
Miljøterapitenesta	22 403	22 403	22 403	22 403
Helsetenester	12 200	12 200	12 200	12 200
Barnehage og utdanning	64 802	64 302	64 302	64 302
Søre Grindstugu barnehage	7 066	7 066	7 066	7 066
Lalm barnehage	3 118	3 118	3 118	3 118
Barnehage og grunnskulens fellesskap	11 028	10 528	10 528	10 528
Lalm skule	6 167	6 167	6 167	6 167
Vågåmo skule	20 697	20 697	20 697	20 697
Vågå ungdomsskule	14 939	14 939	14 939	14 939
Kulturskulen	1 500	1 500	1 500	1 500
Vaksenopplæring	287	287	287	287
Teknisk og beredskap	29 118	28 568	28 568	28 568
Landbrukskontor	1 953	2 043	2 043	2 043
Beredskap	100	100	100	100
Tekniske tenester	27 065	26 425	26 425	26 425
Interkommunale samarbeid	19 450	19 800	19 800	19 800
Finansutgifter	8 329	8 504	8 504	8 504
Sum netto driftsramme	248 412	248 412	248 412	248 412

3. INVESTERINGSBUDSJETT

3.1. Budsjettskjema 2A og 2B

BUDSJETTSKJEMA 2A - INVESTERING		2019
Investeringar i anleggsmidlar		21 298
Utlån og forskotteringar		3 000
Avdrag på lån		900
Avsetningar		0
Årets finansieringsbehov		25 198
Finansiert slik:		
Bruk av lånemidlar		-20 110
Inntekter frå sal av fast eigedom		0
Tilskot til investeringar		0
Momskompensasjon til investeringar		-3 068
Mottekne avdrag på utlån og refusjonar		-900
Andre inntekter		0
Sum ekstern finansiering		-24 078
Overført frå driftsbudsjettet		-1 120
Bruk av avsetningar		0
Sum finansiering		-25 198
Udekka/udisponert		0

BUDSJETTSKJEMA 2B - INVESTERING		2019
Stab/støtte		1 150
Helse og omsorg		0
Oppvekst, kultur og NAV		600
Teknisk osb.		18 428
Sum fordelt til rammeomr. investeringar		20 178
Andre investeringsutgifter enn nybygg/nyanlegg (Startlån, EK-innskot KLP)		5 020
Sum brutto investeringsbudsjett		25 198

3.1.1. Investeringar i økonomiplanperioden

	2019	2020	2021	2022
Prosjekt (brutto kostnad):				
Rådmann				
Regiondata	430			
Nytt IT utstyr	720			
Oppvekst, kultur og NAV				
IKT-investeringar grunnskule	600			
Teknisk mm.				
Prosjekt helse og omsorg (inkl. Moavegen og tiltaki boligsosial plan)	5 950			
ENØK kulturhuset/Vågåhallen	2 400			
Kommunale vegar	3 062			
ENØK plan	120			
Ventilasjonsanlegg Eksismoen	540			
Oljeutskiller brannstasjon	420			
Støttemur Holvegen	400			
Gangbru over Finna	4 020			
Solskjerming ungdomsskolen	516			
Tankbil		1 200		
Forprosjekt Lalm vassverk	500			
Tiltaksplan VA Vågåmo (sjølvkost), prosjektering Øvre Langskåre	500	3 500	3 500	3 500
Andre investeringar				
Eigenkapitalinnskot KLP	1 120	1 140	1 160	1 180
Nye formidlingslån	3 000	3 000	3 000	3 000
Avdrag formidlingslån	900	900	900	900
Sum kommune	25 198	9 740	8 560	8 580

*Tabellen syner brutto investeringsramme, momskompensasjon kjem i frådrag

3.1.2. Finansiering av investeringane

FINANSIERING I PLANPERIODEN:				
Bruk av investeringslån	-16 110			
Bruk av investeringslån (sjølvkost)	-1 000	-4 700	-3 500	-3 500
Bruk av startlån (vidareutlån)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Overført frå driftsbudsjettet	-1 120	-1 140	-1 160	-1 180
Mottekne avdrag utlån	-900	-900	-900	-900
Momskompensasjon investering	-3 068			
Sum finansiering	-25 198	-9 740	-8 560	-8 580

3.1.3. Kommenterar til investeringsbudsjettet

Rådmannen har gjennom sitt forslag til budsjett 2019 og økonomiplanen lagt vekt på moderasjon med omsyn til dei store investeringane Vågå kommune må gjere framover, med unnatak av helse og omsorgsprosjektet.

Regiondata

Hovudtyngda av investeringar for 2019 er knytt til investeringar i serverfarm med basis i at Regiondata overtok drifta frå 1. juni 2018. I tillegg er det planlagt innkjøp av fagsystem for innfordring og fysioterapi. Vidare er det avsett midlar til digitalisering, og eventuelle nye fagsystem som følgje av dette arbeidet.

IKT i skulen

Satsing på IKT i skulen har hulde fram i mange år. Kommunen har nå bygd ut både infrastruktur og oppgradert maskinpark. Rådmannen vurderer det dit hen at denne satsinga må halde fram for å sikre at elevane våre har digital kompetanse og nødvendig IKT utstyr i undervisninga. Det er nedsett ei prosjektgruppe som skal evaluere satsinga så langt. Evalueringa skal vere ferdig innan utgangen av 2018. Dette arbeidet må og sjåast i samanheng med kommunen sin eigen digitaliseringsstrategi.

Nytt IT utstyr

Som følgje av att Regiondata har oppgradert sin serverpark må tynnklientane og nokre av dei eldste skrivarane på dagsenteret, i bustadene, heimetenesta og på Vågåheimen skiftast ut med nye. Det er ikkje lenger mogleg å logge på Regiondata med eksisterande utstyr.

I tillegg har Microsoft varsla att Windows 7 ikkje lenger vil vere støtta frå januar 2020. Kring 25 av kommunens PC-ar er så gamle at dei framleis køyrer dette operativsystemet, og må erstattast av nye.

Prosjekt Helse og omsorg (inkl. Moavegen 13B og tiltak i bustadsosial plan)

Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak i handsaming av helse og omsorgsplan, skulle prosjektet vurderast på nytt i forhold til rehabilitering av eksisterande bygningsmasse. Konsulentfirmaet Agenda Kaupang er bedd om å sjå på bemanningsplanar for dei ulike løysingane, for å betre kunne vurdere beste alternativ. Vidare arbeid med prosjektering og planlegging er stipulert til kr. 5 mill. i 2019.

ENØK plan

Det vart i 2016 utarbeidd ein Enøkrapport for 11 utvalde kommunale bygningar. I samarbeid med konsulentfirmaet Vinn AS er 5 større bygg tilstandsvurdert. Rapporten syner eit stort vedlikehaldsetterslep, men og eit betydeleg potensial for innsparing innan energibruk. Før gjennomføring av enøk-tiltak bør rapporten reviderast med siste forbrukstal og eventuelle endringar i bygningane. Anbefalte tiltak må og vurderast opp mot dagens regelverk hjå Enova for størst mogleg tilskot/best mogleg økonomi i prosjekta.

ENØK kulturhuset/Vågåhallen

Vågåhallen fekk ny led- belysning i 2013. Det var på det tidspunktet kjent, at storparten av varmepanela i hallen var defekte. Planen var å erstatte varmepanela med vassboren varme i 2015, og at ein skulle bruka mellombels løysing til oppvarming etter behov. Varmepanela i taket vart difor fjerna, samtidig som jobben med utskifting av belysninga vart gjort. Tiltaket med å få på plass ny grunnoppvarming av Vågåhallen har i fleire omgangar vorte skyvd ut i tid, og er nå lagt inn med kr. 2,0 mill. i 2019. Det er viktig å få erstatta dei gamle varmepanela som vart fjerna i 2013 med ny

varmekjelde, for å unngå problem med frost og tele. Planen er å konvertera elektrisk oppvarming i hallen og delar av kulturhuset, til vassboren bio-varme.

Kommunale vegar

Årleg investering på kr. 2, 5 mill. er lagt inn jf. kommunestyrevedtak 83/16. Investeringsplan for veg må vurderast opp i mot hovudplan veg med tanke på vidare investeringar frå 2020.

Ventilasjonsanlegg Eksismoen bufellesskap

Ved Eksismoen er det mindre anlegg (villvent) på kvar bustad og eit større anlegg på fellesareala. Anlegga er utgått på dato og ein får ikkje tak i komponentar til desse.

Oljeutskiljar brannstasjon

Brannstasjonen har ingen oljeutskiljar. Dette er ikkje i henhold til regelverk og fører til at oljesøl går i grunnen.

Det er tidlegare løyvd midlar til dette formålet i KS 38/14 (250') og i KS 83/16 (150'). Totalt er det brukt kr. 63'. Prosjektet er klart til å realiserast i samarbeid med Ottadalen Anlegg AS. Midlane i 2019 erstattar tidlegare løyvingar.

Støttemur Holvegen 2

Ved 4-manns bustad i Holvegen er fleire støttemurar i fare for å rase ut (sikringstiltak). Ein av støttemurane ligg mellom 4 manns bustad og Holvegen, ei utrasing her vil difor vera ein risiko for trafikantane.

Solskjerming Vågå ungdomsskule

Det står att å skifta ut solskjerming på fasade nord-vest på Vågå ungdomsskule, etter at solskjerming på fasade sør-øst vart skifta ut i 2017. Solskjerming som står att å skifta ut, er i stor grad øydelagt og utsliten. Prosjektet vart vedteke med kr. 0,35 mill. i økonomiplan for 2018-2021, og skulle gjennomførast i 2019. Prosjektet er prisjustert med nytt tilbod.

Tiltaksplan VA Vågåmo

Kommunestyret vedtok i KS 7/18 tiltaksplan for Vågåmo inkludert Sveaholen, med ei total ramme på kr. 35 mill. fordelt over 10 år. Ein av dei større tiltaka er sett i gang i 2018 (Nedre Langskåre). I 2019 er planen å prosjektere tiltaka i Øvre Langskåre.

Forprosjekt Lalm vassverk

Vågå kommune har i 2018 hatt tilsyn på vassverka. På vassverket på Lalm er det omfattande avvik, og 2019 vil bli brukt til eit forprosjekt for å finne ut korleis avviket skal lukkas. Slik det ser ut så er avviket så omfattande at det truleg er behov for nytt vassverk på Lalm.

Tankbil (2020)

Tankbilen som kommunen har er frå 1999 og har gått om lag 1 000 000 km. Tankbil er viktig sett opp mot kommunen sin beredskap. Tankbilen vil bli nytta til å forsyne befolkninga med reint drikkevatt i ein eventuell krisesituasjon, samt at den er heilt avgjerande ved brannutrykkingar der det ikkje finst brannvatn lett tilgjengeleg. Skal vi sikre beredskapen i kommunen jf. kommunens beredskapsplanar trengst det å investere i nyare tankbil.

Formannskapetets framlegg: Rådmannens forslag syner ein investeringskostnad på kr. 2,5 mill. for ein ny tankbil. Ny gjennomgang syner at ein får ein brukt tankbil med ynskja kvalitet til kr. 1,2 mill. Investeringsramme blir redusert frå kr. 2,5 mill. til kr. 1,2 mill (eks.mva (sjølvkost)).

Gangbru over Finna (2020)

Tiltaket vart begynt på i 2017, og kommunestyret vedtok i KS 90/17 at vidare arbeid skulle utførast i 2020. Tilskot til stadutvikling frå Oppland Fylkeskommune på kr. 0,5 mill. er gyldig ut 2020.

Formannskapetets framlegg: Formannskapet meiner at ei bru over Finna er eit viktig tiltak for å knyte sentrum betre saman og gje barn og unge ein raskare og tryggare veg til skule/fritidstilbod enn det er i dag. Samstundes vil dette vere eit viktig Fysak tiltak for å knyte saman turstigane i Vågåmo.

Formannskapet ynskjer at arbeidet med bru over Finna skal setjast i gong i 2019, men at ein føresetnad er å følgje rådmannen si anbefaling om at nye låneopptak fyrst vil bli gjennomført hausten/vinteren 2019. Renter og avdrag vil difor fyrst bli aktivert for budsjettåret 2020 og difor ikkje ha verknad på Rådmannen sitt forslag til driftsbudsjett for 2019. Formannskapet legg som føresetnad at det på nytt blir søkt om midlar knytt til trafikktryggleik og at ein nyttar tilskotsportalen for finne moglege alternative tilskotsmidlar.

Symjehall

Formannskapetets framlegg: Formannskapet ønskjer å realisere symjehall, og at investeringar til dette blir prioritert i økonomiplanperioden. Vidareført kr. 300',- frå 2018 til 2019 – det blir teke atterhald om å koma attende med ekstra tilskot for å få fortgang i bygging av ein ny symjehall.

4. EIGEDOMSSKATT

Vågå kommune utvida frå og med 01.01.2014 eigedomsskatten til å gjelde heile kommunen, der det tidlegare berre var kravd eigedomsskatt for bustader i sentrumsområde (Vågåmo). Dei seinare åra har promillesatsen vore 4,3 promille av eigedomsskattegrunnlaget, med eit botnfrådrag på 100.000. For 2019 rår rådmannen til at dette blir verande uendra. Kommunestyret vedtok i KS 38/18 å kontorjustere eigedomsskattesatsane for 2019 med 10 %, medan vi ventar på omtaksring med verknad frå 2020.

Eigedomsskatt frå kraftverk auka med kr. 3,0 mill. Eigedomsskattegrunnlag for kraftverk er fastsett av staten. Dei endelege listene med eigedomsskattegrunnlag for kraftverk ligg ikkje føre på budsjetteringstidspunktet.

	2017	2018	2019
Inntekter frå eigedomsskatt	13 671	13 953	16 900

5. NÆRINGS- OG LANDBRUKSFOND

Tilskot frå Oppland fylkeskommune og inntekter frå konsesjonsavgift er bundne midlar som må nyttast til næringsformål. I 2019 er dette budsjettert til kr 449' frå Oppland fylkeskommune, kr 795' frå konsesjonsavgift, i tillegg kjem renter av fondsmidlar på kr 20'.

Kommunestyret har i tillegg vedteke at landbruksfond skal styrkast med kr 150' og næringsfond med kr 500'. I kommunestyresak 101/14 vart det vedteke at 5 % av utbytte frå Eidefoss skulle avsetjast til næringsfond, for 2019 utgjir dette kr. 250'. Dette er frie midlar, og blir avsett til disposisjonsfond.

Total avsetjing til landbruksfond i 2019: 250'

Total avsetjing til fond for kulturbasert næring (arrangementsstøtte) i 2019: 75'

Total avsetjing til næringsfond i 2019: 1.839'

6. STATUS

6.1. Økonomi

Vågå la fram årsrekneskap både i 2016 og 2017 med eit mindreforbruk. Mindreforbruket har i all hovudsak vorte sett av til disposisjonsfond.

Den økonomiske situasjonen for Vågå kommune har dei siste åra vorte stadig meir utfordrande. Kraftinntektene har vore reduserte, samtidig med at overføringane frå staten minkar, mykje på grunn av nedgang i folketal.

Budsjett 2018 vart omtala som «omstillingas år» for Vågå kommune. Av ulike årsaker har ikkje omstillingsarbeidet kome så langt som ønskjeleg. Ny rådmann har målsetjing om at arbeidet skal prioriterast i 2019, både med omsyn til kommunens driftsnivå og interkommunalt samarbeid. Hovudfokus i denne planperioden har difor vore å få saman eit realistisk budsjett for 2019, for å sikre eit godt innslag for 2020.

Gjennom tertialrapportering i 2018 er kommunestyret kjent med at driftsnivået i Vågå kommune er for høgt. For å kunne nå vedteke handlingsreglar må driftsutgiftene ned. Framtidige overføringar frå Staten vil bli redusert i åra framover, i tråd med at befolkningssamansetjinga endrar seg.

Framtidig mål er å minst oppfylle handlingsreglane. Med bakgrunn i auka kraftinntekter gjev det kommunen utvida handlingsrom til å setje i verk naudsynt omstillingsarbeid i 2019.

6.1.1. Handlingsreglar for Vågå kommune

I økonomiplanen for 2017—2020, vart handlingsreglar for økonomistyringa i Vågå kommune formulert om, og er nå slik:

1. Korrigert netto driftsresultat skal årleg budsjetterast til minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.
2. Disposisjonsfond skal utgjere minimum 12 % av brutto driftsinntekter ved utgangen av økonomiplanperioden.
3. Lånegjeld, med frådrag av vidareutlån og lån til sjølvkostområde, skal utgjere maksimalt 81 % av brutto driftsinntekter.

På grunn av dei økonomiske utfordringane Vågå kommune har i 2019 klarer vi ikkje å leve opp til handlingsregel 1 og 2.

6.1.2. Oversikt over netto driftsresultat korrigert for premieavvik og bundne fond

Netto driftsresultat er eit av dei viktigaste måltala for kommunal økonomi. Det viser forholdet mellom inntekter og kostnader, og med dette korleis drifta i kommunen går i balanse. Talet blir reelt når ein tek bort tal som ikkje representerer reelle inntekter. I tillegg må ein ta omsyn til premieavvik frå pensjonar, samt bruk og avsetjing til bundne fond. Det ein da står att med er korrigert netto driftsresultat.

	Reknesk. 2015	Reknesk. 2016	Reknesk. 2017	Budsjett 2018	Ø.plan 2019	Ø.plan 2020	Ø.plan 2021	Ø.plan 2022
Netto driftsresultat	-23 334	-14 212	5 322	-6 720	-9 301	-11 473	-11 933	-12 273
Premieavvik	-1056	2 982	2 847	7 038	11096	11096	11096	11096
Attendeført premieavvik	-2 770	-2 619	-3 045	-2 497	-3 625	-3 625	-3 625	-3 625
Avsetning til bundne fond	20 473	8 189	3 140	1378	1264	1264	1264	1264
Bruk av bundne fond	-3 743	-4 212	-10 975	-1743	-2 735	-2 735	-2 735	-2 735
Korrigert driftsresultat	-10 430	-9 872	-2 711	-2 544	-3 301	-5 473	-5 933	-6 273
Brutto driftsinntekter	-337 806	-340 269	-339 558	-318 233	-338 690	-338 690	-338 690	-338 690
Nto driftsresultat i % av brt. driftsinnt.	6,9 %	4,2 %	-1,6 %	2,1 %	2,7 %	3,4 %	3,5 %	3,6 %
Korr. nto driftsres. i % av brt. dr.innt.	3,1 %	2,9 %	0,8 %	0,8 %	1,0 %	1,6 %	1,8 %	1,9 %

6.1.3. Rekneskapsføring av pensjon

Summen av medlemsinnkot (arbeidstakar sin del) og den delen arbeidsgjevar skal betale av lønsutbetalingane svarar til den totale pensjonspremien som kommunen betaler til pensjonsforsikringsselskapa for det aktuelle året.

I driftsrekneskapan blir det imidlertid utgiftsført det beløpet som pensjonsforsikrings-selskapa reknar ut (ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvekst og G-regulering) som årets pensjonskostnad for Vågå. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og utrekna pensjonskostnad blir kalla **premieavvik** og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapan og i balansen.

Etter reglar i Forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar, er det gjeve moglegheit til at forskjellen mellom innbetalt premie og utrekna kostnad — i perioden 2003 til 2010 — skal kunne førast i rekneskapan over dei neste 15 år. Frå og med 2011 er regelen endra slik at premieavvik som oppstår frå og med 2011 kan førast i rekneskapan over dei neste 10 år. Frå 2015 skal premieavvik rekneskapsførast over 7 år. I driftsbudsjettet for 2019 er det budsjettert å attendeføre (utgiftsføre) premieavvik med 3.625 mill. kroner (KLP 3857', SPK -232'). Dette er i hht. utrekningar frå pensjonsselskapa.

For Vågå har vi gjennom dei åra vi har hatt denne ordninga betalt meir i premie enn kva som har vore utrekna som pensjonskostnad. Pr. 31.12.17 er forskjellen mellom innbetalt premie og utgiftsført pensjonskostnad på 15,1 mill. kroner (arbeidsgjevaravgift kjem i tillegg). På grunn av at det er den berekna kostnaden, og ikkje det vi faktisk har betalt som blir ført i rekneskapan, har dette over år gjeve eit positivt premieavvik. Eit positivt premieavvik blir inntektsført i driftsrekneskapan det året premieavviket oppstår, og ført i balansen som "fordring" på pensjonsordninga. I dei etterfølgjande hhv. 15, 10 og 7 åra må akkumulert premieavvik kostnadsførast i driftsrekneskapan.

6.1.3.1. Rekneskapsføring av pensjon SPK

År	Premieavvik	Attendeført	Attstående
2008	-459	-25	-212
2009	140	5	-67
2010	259	-4	187

2011	-705	-21	-539
2012	-717	49	-1 207
2013	-960	121	-2 046
2014	-495	217	-2 324
2015	433	287	-1 603
2016	215	225	-1 162
2017	-109	196	-1 075

6.1.3.2. Rekneskapsføring av pensjon KLP

År	Premieavvik	Attendeført	Attstående
2008	2 989	-636	9 941
2009	2 018	-835	9 324
2010	1 531	-850	10 005
2011	332	-952	9 385
2012	7 240	-985	15 640
2013	2 440	-1 709	16 371
2014	6 567	-1 953	20 984
2015	-1 426	-2 891	16 667
2016	2 587	-2 687	16 567
2017	2 785	-3 057	16 294

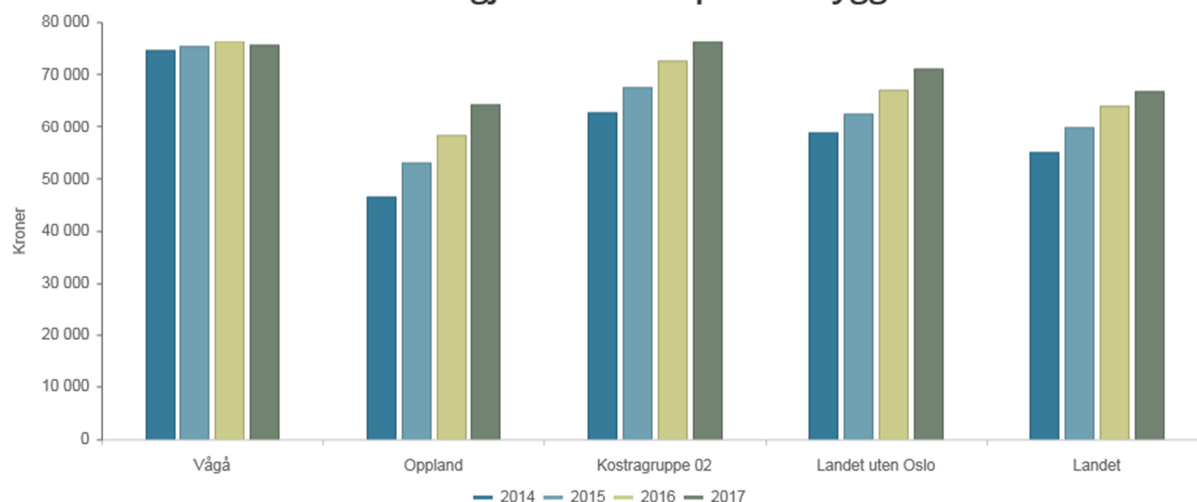
Netto framtidig forplikting premieavvik (inkludert arb.g.avg)	16 181
Disposisjonsfond pensjon pr. 31.10.2018	15 393

6.1.4. Lånegjeld

	Vågå 2017	Oppland 2017	Norge 2017
Netto lånegjeld pr. innbyggjar *	75 569	64 268	66 830

* SSB/KOSTRA: A1. Konsern — Finansielle nøkkeltal og adm., styring og fellesutg

Netto lånegjeld i kroner per innbygger



	2014	2015	2016	2017
Vågå	74 485	75 187	76 247	75 569
Oppland	46 725	53 175	58 253	64 268
Kostragruppe 02	62 722	67 564	72 514	76 357
Landet uten Oslo	58 744	62 604	67 048	71 107
Landet	55 114	59 798	63 988	66 830

6.1.4.1. Lånegjeld, med frådreg av vidareutlån og lån til sjølvkostområde

Tek ein omsyn til tiltaka budsjettert i økonomiplanperioden vil handlingsregelen for lånegjeld ha følgjande utvikling:

	2019	2020	2021	2022
Langsiktig gjeld:	342 454	345 753	349 886	350 546
Utlån	58 927	60 153	62 053	62 053
Ubrukte lån	7 249	11 865	7 000	7 000
Nto.lånegjeld	276 278	273 735	280 833	281 493
Lån til sjølvkost	63 806	63 973	74 973	74 473
	212 471	209 761	205 860	207 020
	340 269	339 558	340 000	338 690
Lånegjeld med fråtrekk i %	62,40 %	61,80 %	60,55 %	61,12 %
				59,28 %
				55,88 %
				52,58 %

6.2. Demografi

	2018	2023	2028	2033	2038	2043
0-åringar	31	31	33	33	32	32
Barnehage (1-5år)	150	160	165	172	174	167
Grunnskule (6-15år)	424	378	340	353	370	380
Vidaregåande (16-19år)	190	173	180	135	146	156
Vaksne (20-66år)	2082	2036	1990	1974	1967	1947
Eldre (67-79år)	535	561	577	591	578	589
Eldre (80-89år)	179	210	264	287	304	306

Eldre (90+ år)	47	44	42	60	79	102
	3638	3593	3591	3605	3650	3679

*Middels nasjonal vekst

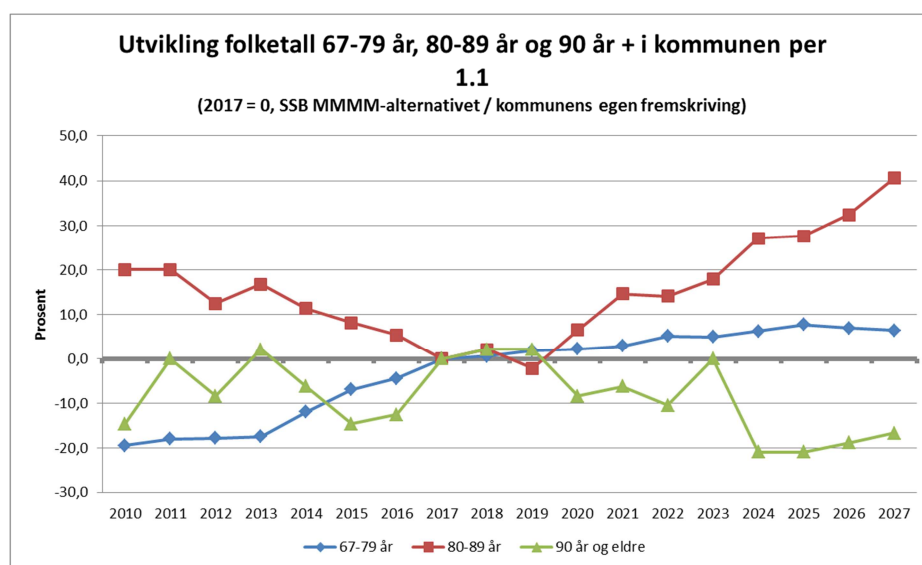
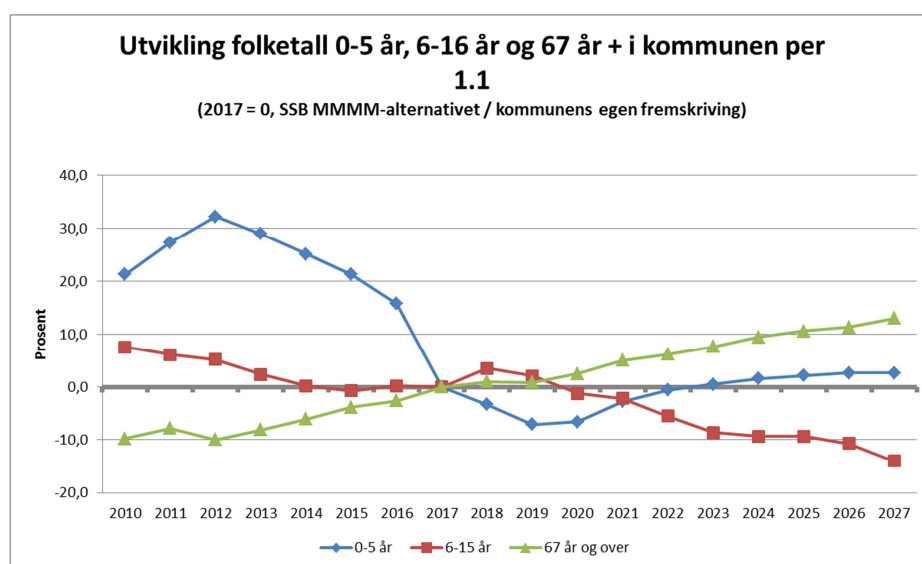
Folketalsutviklinga er særst viktig både i forhold til samfunnsutviklinga og til dei økonomiske overføringane frå staten. Demografi avgjer vekkinga av overføringane.

Vi ser ein markant attendegang for innbyggjarane i aldersgruppa 0—19 år. Samstundes ser vi at talet på innbyggjarar i yrkesaktiv alder (20-66 år) går sterkt attende. Dette blir særleg alvorleg når ein ser at gruppa over 67 år veks mykje.

Dette betyr at stadig færre skal finansiere velferdsordningane for å ei stadig større gruppe.

Utfordringane våre er å drive godt folkehelsearbeid og førebyggjande arbeid slik at dei eldre innbyggjarane ikkje blir så kostnadskrevjande i framtida.

Tabellen under er henta frå KS- demografimodell basert på folketalsprognosar frå SSB:



6.2.1. Helsetilstanden i befolkninga

Vågå kommune er eit Trygt lokalsamfunn og ei trafiksikker kommune, med fokus på førebygging av skader og ulykker. Gjennom ny folkehelselov er kommunen pålagt å drive helseovervaking, samt følgje med på negative og positive faktorar som kan verke inn. Særleg merksame skal vi vera på utviklingstrekk som kan skape eller behalde sosiale helseforskjellar. Folkehelsemeldinga, «Mestring og moglegheiter» (Meld. St. 19 (2014—2015) legg føringar for at kommunen i større grad skal leggje til rette for helsefremjande og førebyggjande verksemd.

6.2.2. Likestilling

Kvinner utgjer om lag 80 % av dei tilsette i kommunen, det er vidare langt fleire kvinner enn menn som har deltidsstillingar. I kommune-Norge inkludert Vågå, blir det arbeid for å redusere uønskt deltid og få innarbeidd ein heiltidskultur. Det vil i Vågå framleis vere eit mål å rekruttere fleire mannlege medarbeidarar i kvinnedominerte yrke. Gjennom Hovudtariffavtalen er det no også teke inn føring for den lokale lønspolitikken slik at den skal «utformes og virke slik at kvinner og menn likebehandles i vurdering av lønn og avansement for arbeid av lik verdi».

Kommunen ønskjer å vere open og inkluderande både i høve etnisitet og funksjonsnivå. Ved nyrekruttering skal minimum ein minoritetspråkleg søker bli kalla inn til intervju dersom han/ho er kvalifisert for stillinga.

6.2.3. Integrering

Vågå kommune er pro aktive med omsyn til mottak/ integrering og for å få flyktningar ut i meiningsfull aktivitet. Vi er deltakarar i prosjektet «flyktning som ressurs» i samarbeid med Høgskulen i Innlandet Lillehammer (HINN), Østlandsforskning (ØF), Fylkesmannen i Oppland, Oppland Fylkeskommune, Integrering og Mangfoldsdirektoratet (IMDI), og Arbeids- og Velferdsetaten (NAV Oppland og lokalt kontor). Samfunnsoppdraget er at flyktningar og innvandrarak skal bli sosialt, økonomisk og kulturelt integrert.

Integrering er ein kontinuerleg prosess og handlar om positivt samspel mellom innvandrarak, lokalsamfunn og offentleg sektor.

6.3. Beredskap

Kommunane utgjer fundamentet i samfunnet sin kriseberedskap ut frå prinsippet om at alle kriser skal handterast på lågast mogleg nivå. Kommunane har beredskapsplikt jf. Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret og pliktar å utarbeide risiko- og sårbarheitsanalyse.

Risiko- og sårbarheitsanalysen kartlegg kva uønskte hendingar som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsyn for at hendingane kan kome til å skje og konsekvensar av desse. Det skal vurderast førebyggjande tiltak for å hindre at uønskte hendingar skjer og konsekvensreducerande tiltak om / når slike hendingar skjer.

Vågå kommune har overordna beredskapsplan som inneheld ei oversikt over kva tiltak kommunen har førebudd for å handtere uønskte hendingar. Beredskapsplanen blir meir eller mindre kontinuerleg oppdatert, og kommunen gjennomfører beredskapsøving i tråd med Fylkesmannen sitt oppsett. Ut over dette har vi årleg møte i Beredskapsrådet og i den kommunale kriseleiinga.

I Vågå kommune har vi risiko- og sårbarheitsanalysar (interkommunal ROS) og overordna kommunal beredskapsplan.

I tillegg til overordna planar, så har vi også planar på dei forskjellige tenesteområda.

7. TILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN

7.1. Planoppgåver

I politisk vedteken kommunal planstrategi for planperioden 2016 — 2020 er det vist til revisjonsbehov for reguleringsplan for Vågåmo Vest, reguleringsplan for Vågåmo Aust inkl. industriområdet og for Lalm. Dette revisjonsarbeidet er omfattande. Planstrategien legg opp til at kommunen i planperioden startar prosessar med revisjon av reguleringsplan. Ved planrevisjon skal mål og strategiar i kommuneplanens samfunnsdel følgjast opp og planarbeidet skal skje i samsvar med føringar i kommuneplanens arealdel. Fokus på stadutvikling vil vere viktig i sentrumsområda i Vågåmo. Kommunestyret har prioritert igangsetting av regulering av industriområdet på Lalm.

Som ein konsekvens av NVE-rapport nr. 64—2018 om skredfarekartlegging vil det i samband med reguleringsplanarbeid for område som er råka av ulike faresoner vere behov for å greie ut kva tiltak som kan gjerast for ivaretaking av tilfredsstillande tryggleik, noko som krev kjøp av tenester.

Det vil vere behov for midlar for kjøp av tenester i samband med kommunen sitt arbeid med revisjon av reguleringsplanar og særleg for oppfølging av NVE-rapport nr. 64—2018 om skredfarekartlegging.

Det må ventast behov for tilstrekkelege administrative ressursar for oppfølging av private planprosessar for nye utbyggingsområde i godkjend kommuneplanens arealdel. I budsjett for 2019 er det avsett kr. 0,5 mill. til dette formålet.

Proessen med revisjon av kommunedelplan for klima og energi fortsett inn i 2019.

Bustadsosial plan for Vågå kommune skulle vore revidert i 2018. Dette arbeidet har stoppa opp og revidering av planen skal gjennomførast i 2019. Denne planen må bli sett i samanheng med helse- og omsorgsprosjektet.

8. KONSEKVEN SAR KNYTT TIL ÅRSBUDSJETT OG ØKONOMIPLANPERIODEN

8.1. Innsparingstiltak

Tiltak med større innsparingar i økonomiplanperioden, utgangspunkt er opphavleg budsjett 2018:

Tiltak	2019	2020	2021	2022
Formannskap: Redusert konsulentkjøp næring	-300	-300		
Barnehage, redusert bemanning frå hausten	365	365	365	365
Flytting Tessand barnehage	1082	1082	1082	1082
Kulturskule, omorganisering	186	186	186	186
Vaksenopplæring, redusert bemanning	325	325	325	325
Ungdomsskule, reduserte utgifter	616	616	616	616
Grunnskule, reduserte utgifter	279	279	279	279

Miljøterapitenesta, redusert bemanning	442	442	442	442
Helsetenester, redusert bemanning	300	300	300	300
Vågåheimen, redusert bemanning	210	210	210	210
Søke tilskot gjennomgåande	700	700	700	700
Innsparing meir interkommunalt samarbeid	250	250	250	250
Innsparing ikkje lovpålagde oppgåver	250	250	250	250
Teknisk, redusert bemanning	733	733	733	733
Avslutta eingongsauke landbruksfond	250	250	250	250
Auka inntekter konsesjonskraft	1500	1500	1500	1500
Auka inntekter eigedomsskatt	3000	3000	3000	3000
Auka utbytte Eidefoss	3200	3200	3200	3200
Reduserte avdrag lån	1800	1800	1800	1800

*Alle tal i heile tusen

8.1.1. Kommenterarar til innsparingstiltak

Formannskapetets framlegg: Rådmannens forslag legg opp til ei auke i eksternt konsulentkjøp på kr. 0,3 mill. i perioden næringskonsulent er utleigd til Massivtre. Tidlegare føringar på at dette ikkje skal koste meir enn dagens drift. Konsulentkjøp redusert med kr. 0,3 mill.

Med utgangspunkt i endring i Vågå kommune sine inntekter, så klarer vi ikkje å redusere ressursbruken utan at vi endrar tenestetilbode betydeleg.

Vågå kommune må i åra som kjem dreie ressursar frå barn og unge til helse- og omsorgstenester for vaksne. Barnehagen har redusert driftsbudsjettet det siste året, og tilsvarande må skje innan andre tenesteområde tilpassa framskrivi befolkningssamansetning.

Kommunestyret vedtok for 2018 å redusere ressursbruken knytt til helsestasjonen med ei stilling, som følgje av nedgang i barnetal. Kuttet vart gjennomført hausten 2018, og vil få heilårsverknad i 2019.

Som følgje av reduserte barnetal er det lagt inn innsparing i både kommunale barnehagar og grunnskule. Reduserte fødselstal har i fleire år hatt innverknad på barnehageområde. Dette har ført til omfattande strukturendringar i dei kommunale barnehagane, der den siste endringa var vedtaket om nedlegging av Tessand barnehage frå hausten 2018. Hausten 2019 vil reduserte barnetal og slå inn i grunnskulen.

Vågåheimen har redusert kjøkkenpersonale, med heilårsverknad frå 2019. Det er og lagt inn redusert bemanning på vaskeri og pleieavdeling, på til saman 0,58 årsverk. Den reduserte bemanninga vil ikkje påverke tenesteytinga.

Vågå kommune har vedtatt ei omstrukturering innan bufellesskapa, med endring av formål ved Moavegen til bukollektiv for eldre og Eksismoen til personar med psykiske lidningar og rus. Prosessen har diverre teke for lang tid og ein reknar med at ein må bruke fyrste halvåret av 2019 for å få ei endeleg avklaring.

Kommunestyret vedtok i budsjettet for 2018 ei innsparing på kr. 1 mill. som følgje av meir interkommunalt samarbeid. Innsparinga i kroner har ikkje vore mogleg å gjennomføre, men fleire samarbeidsområdet blir greia ut. Arbeidet er lengst kome innan helse, med samarbeid kring korttids plassar, felles tildelingskontor og felles institusjonslege med Sel kommune.

Teknisk sektor har redusert bemanning innan vaktmeister og reinhald, som gjev heilårsverknad frå 2019.

Dei frie inntektene aukar kraftig i budsjett 2019, det meste på grunn av kraftinntekter. Eigedomsskatt frå kraft aukar med kring kr. 3 mill., der største parten kjem frå utbygging av Nedre Otta kraftverk. Som følgje av høgare straumprisar aukar kommunen sine inntekter frå sal av konsesjonskraft med kr. 1,5 mill., samt at godt resultat i AS Eidefoss gjev kr. 3,2 mill. meir i utbytte til eigarkommunane.

8.2. Tiltak som aukar driftsutgiftene

Tiltak med større auke i økonomiplanperioden, utgangspunkt er opphavleg budsjett 2018:

Tiltak	2019	2020	2021	2022
Formannskap: Renter/avdrag bru over Finna		175	175	175
Formannskap: ENØK private bustader	100	100	100	100
Formannskap: Vågå som arrangementsbygd	100	50	120	50
Formannskap: Auke kulturkontor	20	35	35	35
Formannskap: Avsetjing til disp.fond	80			
Samarbeid korttidsplassar	3000	3000	3000	3000
Auka tilskot private barnehagar	2500	2000	2000	2000
Redusert tilskot ressurskrevjande brukarar	1700	1700	1700	1700
Kommunal eigenandel tippemidlar	250	250	250	250
Auke med 1 kommunalsjef	970	1050	1050	1050
Etterløn avslutta stillingar	690	0	0	0
Løn prosjektleiar for eigedomsskatt	650	650	0	0
Galleri Ullinsvin	300	300	300	300
Munch — den nordlige rute, jf. KS 25/18	150	150	0	0
Redusert integreringstilskot	1500	1500	1500	1500
Auka utgifter grunnskule	2600	2600	2600	2600
Styrka leiling Miljøterapitenesta	660	660	660	660
50 % merkantil helse	275	275	275	275
Kjøp av konsulentbistand plan og miljø	500	0	0	0
Auka utgifter kommunale vegar	404	304	304	304
Avsetjing til disposisjonsfond breiband	1000	0	0	0
Ikkje gjennomførte vedtak				

8.2.1. Kommenterar til tiltak som aukar driftsutgiftene

Vågå kommune har inngått intensjonsavtale med Sel kommune om samarbeid kring korttidsplassar. Samarbeidet vil på eine sida føre til auka overføringar til vertskommunen Sel, samstundes som det er innsparingar i eigen kommune. Dette vil føre til redusert bemanning i heimesjukepleia (som driftar eksisterande korttidsavdeling i dag), og ein kan i helse og omsorgsprosjektet unngå å byggje egne korttidsplassar som sparar kommunen for store låneopptak. Ein føresetnad er att Vågå sine framtidige korttidsplassar blir samla og lokalisert ved lokalmedisinsk senter på Otta. I tillegg vil det bli ei innsparings ved at ein ikkje lenger treng å kjøpe korttidsplassar i andre kommunar. Samarbeidet vil gje eit styrka tilbod for pasienten, med nærleik til lokalmedisinsk senter med tilhøyrande fagkompetanse.

Dei fleste områda som aukar er knytt mot område som vi i liten grad rår over. Grunnskule har fått auka andel elevar med særskilde behov, som fører til auka utgifter til lovpålagt spesialpedagogisk undervisning.

På grunn av fleire barn i private barnehagar må overføringane aukast der etter.

Integreringstilskot er stipulert til å bli lågare dei neste åra, samstundes er det auke i sekundærflytting frå kommunen. Mottak av flyktingar er ikkje lenger ei sjølvfølgje for norske kommunar. Her må Vågå kommune arbeide aktivt, å søkje samarbeid for å sikre mottak framover.

Prosjektet Galleri Ullinsvin vil i løpet av 2019 gå over i driftsfase. Til dette arbeidet har rådmannen sett av kr. 0,3 mill. utover tidlegare løyvingar til prosjektleiar. Som i 2018 er løn til prosjektleiar dekt av disposisjonsfond, med føresetnad om 50 % ekstern finansiering. Her må ein framover arbeide aktivt for å søkje midlar til framtidens driftsmodell, kor rådmannen reknar med at kommunen vil bli sentrale.

Lovendring i utrekning av tilskot til ressurskrevjande brukarar fører til lågare overføringar til kommunen på område. I tillegg er det i kommunen nå færre brukarar som fell inn under ordninga.

Innan helse og mestring har Miljøterapitenesta vorte styrka med ein avdelingsleiar, med bakgrunn i arbeidet med å lukke avviket frå Fylkesmannen. Det er lagt opp til å auke merkantil ressurs med eit årsverk, i fyrste omgang ved at Miljøterapitenesta. Stillinga vil i framtida arbeidet med heile helseområdet. I budsjett for 2019 er det lagt inn ei 50 % stilling, medan resten av stillinga vil bli finansiert ved innsparing på vikarutgifter.

Område plan og miljø er styrka med kr. 0,5 mill. til oppfølging av NVE sin skredfarerapport.

Inngåtte avtaler på vedlikehald av kommunale vegar er prisjustert, og det er lagt inn kr. 0,1 mill. i konsulentbistand for å utarbeide nye kontraktar.

I vedteken økonomiplan for 2018—2021 er det vedteke fleire innsparingar som rådmannen ikkje har gjennomført. Ambisjonane innan å redusere ikkje lovpålagde oppgåver og meir interkommunalt samarbeid er klare, men det er behov for meir tid og involvering for å sikre gode prosessar. Miljøterapitenesta vil med ny turnus innføre stille rapport, som skal gi ei innsparing på sikt. Dette skal og gjennomførast i resten av helse og mestringsområde. Innan tekniske tenester er det vedteke å auke vegfond med kr 0,2 mill. samstundes som vegvedlikehaldsbudsjettet er redusert med kr. 1,6 mill. Vegfondet er auka i rådmannens budsjett, men innsparinga er ikkje mogleg å gjennomføre.

Toppleiinga vil bli styrka med ein kommunalsjef frå 2019, og det er i budsjettet lagt inn 11 månaders verknad. I tillegg er det lagt inn etterløn som i rådmannens forslag skal dekkjast av frie midlar.

Kommunestyret vedtok i sak 38/18 å opprette ei toårig prosjektleiarstilling for omtaksering av eigedomsskatt. Sjølv om det i Statsbudsjettet er lagt fram forslag om obligatorisk bruk av likningsverdi, vil behovet framleis vere tilstades. Likningsverdi kan berre nyttast for bustadeigedommar, gardsbruk og fritidseigedommar må framleis takserast lokalt.

I budsjett 2019 det lagt inn kr. 0,25 mill. til kommunal eigenandel tippemidlar. Midlane blir avsett til disposisjonsfond.

Rådmannen har i tillegg prioritert å få avsett midlar til breibandutbygging. Kommunestyret avsette kr. 2 mill. i budsjett 2018, for 2019 er det lagt inn avsetjing på kr. 1 mill.

Formannskapetets framlegg: Flytte fram gangbru over finna fører til økte rente og avdragsutgifter på kr. 175',- årleg frå 2020.

Formannskapetets framlegg: Kulturkontoret blir styrka med kr. 0,1 mill. til arrangementstøtte, Vågå som arrangementsbygd.

Formannskapetets framlegg: Kulturkontoret blir styrka med kr. 20',- i 2019 til arrangement.

Formannskapetets framlegg: Formannskapet ynskjer ein post på kr. 100' til Enøk-tiltak som det kan søkjast på til delfinansiering av Enøk-tiltak i private bustadar.

Formannskapetets framlegg: Rådmannen har i sitt budsjett for 2019 avsett 1 mill. til utbygging av fiber innover Sjudalen. For å styrke dette vil formannskapet at ein avset ytterlegare kr. 1 mill. til disposisjonsfond breiband i 2019. Saman med avsette midlar for 2018 på kr. 2 mill., har ein då kr. 4 mill. til disposisjon for dette formålet. Avsetjing blir gjort frå andre oppsparte midlar (disposisjonsfond)

Vågå Kommune må fortsetja arbeidet med å søkje offentlege midlar for å sikre ei kvalitativ god utbygging i heile bygda og som sikrar alle husstandar god nok breibandshastigheit.

8.3.Framlegg som ikkje påverkar talbudsjettet

Formannskapetets framlegg:

Nærings- og bustadareal

Formannskapet er opptatt av at ein og framover skal ha ei offensiv haldning til opparbeiding av næringsstomter. I den samanheng meiner formannskapet at ein skal starte arbeidet med klargjering av to allereie utpeikte tomter på Kolbotn industriområde, dette etter sjølvkostprinsippet.

Det same gjeld å fortsetja arbeidet med å leggje til rette for etablering av bustadtomter og fortetting i sentrumsområder både i Vågåmo og på Lalm.

Kommunale tiltak

Kommunale tiltak som utleige av for eksempel Gjendegarden skal etterstrevast å gå i balanse.

Omklassifisering av kommunale vegar

Tidlegare vedtak om omklassifisering til privat veg oppretthaldast.

Sal av kommunale bustader

Tidlegare vedtak om sal av kommunale bustader oppretthaldast.

Næring/landbruksfond

Formannskapet ønskjer å arbeide etter eit prinsipp der meir midlar blir avsett på næringsfond, landbruksfond og arrangementsfond, og redusere kommunale utgifter. Dette skal følgje tidlegare vedtak om avsetting av 5% til næringsfond av utbytte frå Eidefoss. Ein skal søkje ekstern medfinansiering, gjennomgåande for alle prosjekt. Slik vil vi stimulere til omstilling, vekst og aktivitet.

Interkommunalt samarbeid

Tidlegare vedtak om meir interkommunalt samarbeid skal oppretthaldast.

8.4.Vågå kyrkjelege fellestråd

Tilskot til fellestrådet er på same nivå som i 2018.

8.5. Tiltak det ikkje er funne rom for i 2019

Kommunale bruer

Tilstandsvurdering av kommunale bruer syner at Tessa bru er av ei slik forfatning at den må rehabiliteras. Rehabilitering av brua er kostnadsrekna til kr. 1,3 mill. Rehabilitering er ei driftsutgift, og kan ikkje lånefinansierast. Rådmannen legg til grunn at nødvendig arbeid må gjerast i planperioden.

Søre Grindstugu barnehage

Det søre huset ved barnehagen har stort vedlikehaldsbehov. Skorsteinane er av ei slik forfatning at det kan vere fare for at teglstein skal falle av. Utbetringane er ikkje kostnadsberekna. Utgifter til vedlikehald kan ikkje lånefinansierast. Det er ikkje funne ekstra midlar til dette formålet, men sidan dette handlar om tryggleik, skal nødvendig vedlikehald dekkast gjennom eksisterande vedlikehaldsbudsjett.

9. MÅL

9.1. Hovudutfordringar i økonomiplanperioden

9.1.1. Skape forståing for at aktiviteten i tenesteytinga er tilpassa budsjettramma

Rapportering til politisk nivå gjennom 2018 viser at Vågå kommune har meirforbruk innan helse og omsorg, barnehage og delar av grunnskulen. Dette har gjort budsjettsituasjonen ekstra krevjande, og det er heilt naudsynt å justere tenestetilbodet i tråd med dette.

Kommunane får utvida sin oppgåveportefølje utan at dette blir fullt ut økonomiske kompensert frå staten. I tillegg ligg det utfordringar som kommunen må løyse for å sikre økonomien og omfanget av tenesteproduksjonen. Ikkje minst er talet på innbyggjarar viktig saman med attraktivitet og nyetableringar innan næringslivet.

Rådmannen veit at det er store forventningar til Vågå kommune som over tiår har levert gode tenester. Det er viktig å ha ein god dialog med innbyggjarane og dei tilsette om at kommuneøkonomien blir svakare.

Det må arbeidast med haldningar, motivere til nytenking og skape ein organisasjonskultur der alle tek ansvar for å bidra til å tilpasse drifta til vedtekne økonomiske ramar. Samla sett må det vere et mål å sørgje for at det blir skapt mest mogleg velferd for pengane som blir brukt til drift.

Det vil alltid vere krevjande å jobbe med endringar og justere ned forventningar. Vi har likevel eit godt utgangspunkt, gjennom at vi på dei fleste områda leverer gode tenester.

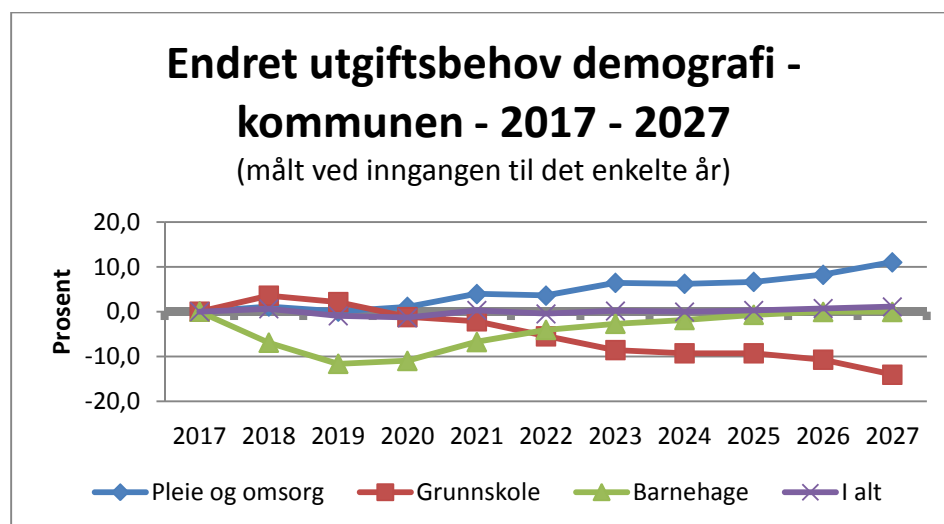
9.1.2. Netto driftsresultat — auka handlefridom

Vedteke handlingsregel i Vågå kommune seier at vi skal budsjettere med eit netto driftsresultat som svarar til 1,75 prosent av driftsinntektene. For Vågå vil dette seie at netto driftsresultat bør vere ca. 5,6 millionar kroner. Gjennom denne økonomiplanen vil netto driftsresultat vere positivt, men ligge under tilrådd nivå. Dette gjev ei viss fondsavsetning for kvart av åra. Gjennom fondsavsettingar vil kommunen byggje opp ein økonomisk buffer som kan møte framtidige uføresette behov, premieavvik eller nyttast som eigenandel i investeringsprosjekt, samstundes som det er med på å

sikrar kommunen mot ei renteauke — noko som er sær s viktig dersom vi realiserer Helse- og omsorgsprosjektet.

9.1.3. Vidareføring av omstillinga innan helse og meistring

I budsjettet 2014 og i økonomiplan 2015 — 2018 vart det vedteke at utgiftene til helse og meistring skulle reduserast. Det er nødvendig med ei dreining og omprioritering av ressursar frå barn og unge mot helse- og omsorgstenester for vaksne, for å klare å vareta kommunen sine nye oppgåver og ansvar som følgje av samhandlingsreforma. Ei slik ressursomlegging er i tråd med KS sin demografimodell, med framskriving av objektivt utgiftsbehov:



KS sin demografimodell syner at utgiftene til pleie og omsorgsteneste i Vågå kommune vil auke.

Gode og heilskaplege pasientforløp er ein viktig del av samhandlingsreforma og dette må bli prioritert i komande økonomiplanperiode. Dette vil betre tenestetilbodet vårt, auke brukarmedverknad og føre til betre ressursutnytting.

Vågå kommune er ein del av KS sitt pilotprosjekt; læringsnettverk for framtidens tenestekvalitet, arbeidsmiljø og effektiv drift i helse og omsorg.

Rådmannen rår til at vi gjennomgår organisering og ressursbruk for alle dagaktivitetstilbod innan helse og omsorg.

Vi må tenkje nytt og innovativt ved utforming tenestetilbodet vårt. Dette stiller store krav til den enkelte tilsette og til leiarane som må vere løysingsorienterte og gjennomføre planlagt endringsarbeid.

9.1.4. Forbetre integreringsarbeidet av busette flyktningar

Altfor få av flyktningane kjem seg ut i arbeid innanfor dei fyrste tre åra. Dette inneber utfordringar for kommunane. Fylkesmannen i Oppland inviterte Vågå, Sel og Nordre-Land, saman med IMDI, UDI, NAV, Fylkeskommunen og Høgskulen på Lillehammer til å delta i eit prosjekt som har som mål å finne fram til nye tiltak som skal gjere integreringsarbeidet i kommunane betre og ikkje minst at flyktningane skal kome seg fortare ut i arbeid. Ordførar og rådmann deltek i styringsgruppa på fylkesnivå og lokalt er det etablert ei prosjektgruppe. Rådmannen har store forventningar til arbeidet. Dette arbeidet vil halde fram, og bli prioritert i økonomiplanperioden.

9.1.5. Galleri Ullinsvin og «Munch — den nordlige rute»

Vågå deltek i lag med Løten kommune i det 3-årige hovudprosjektet «Munch — Den nordlige rute» i regi av Nasjonalparkriket Reiseliv AS og Hamarregionen Reiseliv AS. Målet er å etablere eit innlandssamarbeid for å kunne tilby eit sterkare, meir profesjonelt og heilskapleg tilbod på Munch-reisa nord for Oslo. Fagleg dokumentasjon, utvikling av produkt og marknadsføring er sentrale satsingsområde. Etablering av den historiske vandreruta frå Gjende til Ullinsvin vil ha stort fokus framover. Vågå deltek også aktivt i det nasjonale Munch-nettverket.

9.1.6. Sikre fokus på førebyggjande arbeid gjennom samarbeid på tvers av faggrenser

Vågå kommune har vedteke ei handlingsplan for folkehelseiltak. Vi har eit godt regionalt samarbeid om folkehelse og vi har eit godt planverk. Folkehelse handlar om alle våre innbyggjarar — store som små, ung som gamal. Resultat frå folkehelseoversikta er teke inn i kommuneplanen sin samfunnsdel som ei prioritert oppgåve gjennomgåande i heile organisasjonen.

9.1.7. Leggje til rette for positiv samfunnsutvikling/stabilisere folketalet

Vågå kommune har eit variert næringsliv, med landbruk og reiseliv som «spydspissar» og arbeidsløysa er framleis låg. Det er viktig at vi klarer å stabilisere folketalet i kommunen og samarbeider med lokalt næringsliv for å samarbeide om samfunnsutviklinga i Vågå. Vågå kommune må framover bli oppfatta som er næringsvenleg kommune, gjennom å drive aktiv tilrettelegging og syne vilje til å sette inn tiltak utanfor den tradisjonelle tenkjemåten. Sjølv om ein skal vere offensiv med omsyn til tilflytting må ein og ta inn over seg at Vågå kommune framover vil få ein auka del eldre og færre yngre og arbeidsføre.

Kommuneplan er særskild viktig og det er naudsynt å vere visjonær, innovativ og litt vågal når ein utarbeider slike planar. Vågå har eit stort vekstpotensial innan reiseliv og det er ei utfordring å finne ein balansegang mellom utvikling og vern.

Landbruket er sentralt for Vågå. Difor er det viktig at kommunen er med på å stimulere yngre generasjonar til å ta over og samstundes vere ein medspelar til å byggje opp attåtning slik at landbruket får fleire bein å stå på. Nye signal om endring i konsesjonslovgjevinga kan og vere ein trussel mot dei mange småbruka som Gudbrandsdalen har.

Vi veit at det allereie er etablert eit Næringsforum som har dette som hovudmål.

Det er viktig med ein god infrastruktur i kvar kommune. Vi må ha ein vegstandard gjennom Gudbrandsdalen som tek høgde for utfordringane til næringslivsaktørar og som og gjer at vi blir ei naturleg transportåre.

Folketalet i kommunen har gått ned mykje i løpet av 20 år. Vi kan likevel sjå ei viss stabilisering, men folketalvekst er ei av dei viktigaste oppgåvene i kommunen, samstundes som ein må leggje til rette til framtidens folketalssamansetjing.

Å stabilisere eller auke folketalet er viktig i forhold offentleg og privat tenestetilbod i kommunen, og i forhold til behovet offentleg og privat sektor har for arbeidskraft.

Det er difor viktig at kommunen er meir aktiv i forhold til sine eigne unge innbyggjarar for å marknadsføre kommunen som ein attraktiv og framtidig arbeids- og bukommune.

Vi må vidare fornye profilering av kommunen og gjere oss meir synlege overfor dei mange deltidsinnbyggjarane som gjestar kommunen vår.

9.1.8. Leggje til rette for frivillig innsats som supplement til det offentlege hjelpeapparatet

Det frivillige arbeidet i Vågå står sterkt. Frivilligsentralen gjer ein formidabel jobb og det er mange eldsjeler som engasjerer seg i arbeidet. Vi har eit bra forsprang på mange kommunar og det er viktig at vi greier å engasjere både gamal og ung i dette arbeidet vidare framover.

Det frivillige arbeidet vil stå enda meir sentralt i framtida. Utfordringane framover vil i større grad handle om aksept for at dei frivillige i større grad går inn på arenaer som i dag er kommunale tenester. For å få til dette så handlar det om haldningsendingar og godt samarbeid.

9.1.9. Gje tydeleg og rett informasjon ut til kommunen sine innbyggjarar

Informasjon om kommunen sine tenester skal vere lett tilgjengeleg for brukarane. Kommunen sin heimeside skal vere lett å finne fram i. Alle einingane skal sjå til at informasjon om tenester, priser, skjema, telefonnummer og opningstider skal vere korrekt til ein kvar tid. Forventningane til dei kommunale tenestene er på fleire område høgare enn det som er mogleg å innfri. Tydeleg informasjon kan vere med på å justere forventningane.

Vi går vidare på den digitaliserte vegen. Digitalisering av tenester vil auke sterkt og dette krev god informasjon. Dette gjeld både digital informasjon og konvensjonell informasjon.

Kommunen må og styrke informasjonsarbeidet i forhold til reiselivet og turistar. Stadig fleire bruker meir tid i vår kommune og dette er ein stor ressurs for alle i Vågå.

9.1.10. Fokus på nærværarbeid

Vågå kommune har fokus på nærværarbeid og gruppa for nærværarbeid (samarbeid administrasjon og NAV arbeidslivssenter) held fram.

Eit sentralt punkt i dette arbeidet er å gjere oss meir fleksible og flinke til å leggje til rette for arbeidstakarar som i ei tidsavgrensa periode har redusert arbeidsevne. Samarbeidet med fastlegane og «psykisk helse» må vidareutviklast og styrkast. Nærværarbeid skal vere tema på personalmøte.

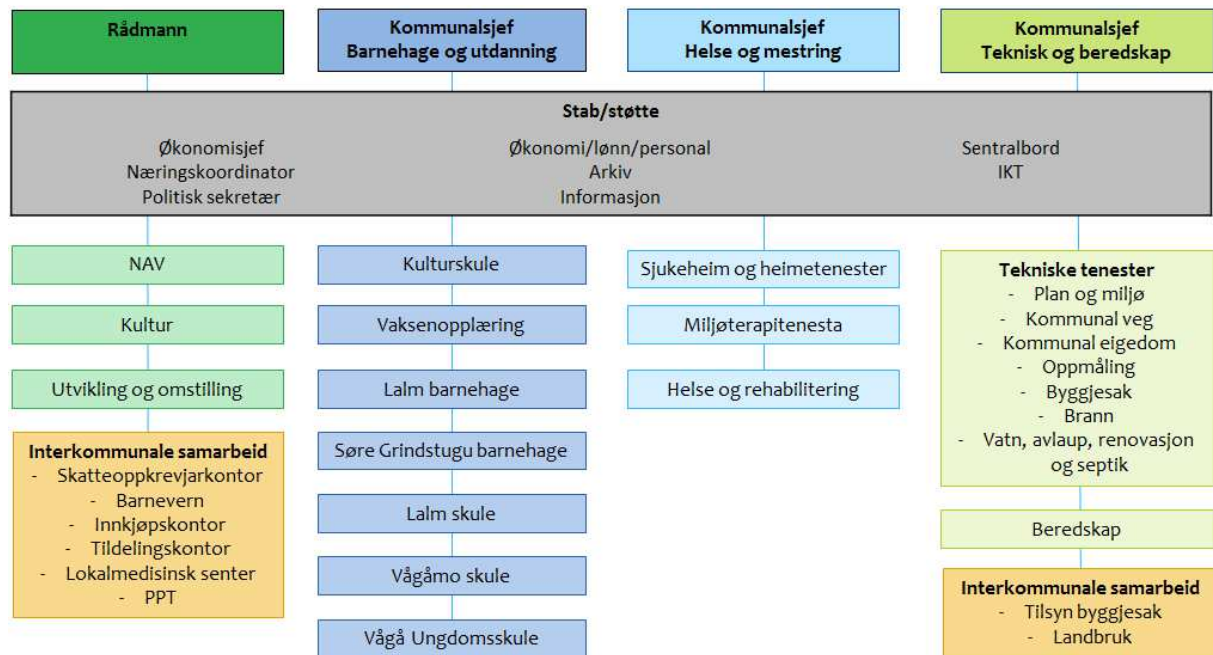
9.1.11. Rekruttere og behalde kompetanse

Kommunen må arbeide med vidareutvikling av kompetanseplanen slik at den gir betre oversikt over kompetansebehov for dei ulike tenesteområda. Planen vil da kunne vere ein viktig og god reiskap i rekrutteringsarbeidet. Å vere aktiv i kampen om arbeidskraft vil bli meir og meir viktig. For å kunne behalde kompetente medarbeidarar (yngre og eldre) er det naudsynt med økonomiske midlar/tiltak til fagleg oppdatering og utvikling gjennom kurs og seminar, stipendordningar (til grunnutdanning og vidareutdanning).

Å synleggjere kommunesektoren sitt mangfald av stillingar og interessante arbeidsoppgåver for eigne ungdommar blir viktig slik dei kan ta det med i vurdering av yrkesval og utdanning.

Vågå er med som «pilotkommune» i KS-prosjekt «Attraktive arbeidsgivere» med fokus på helse- og omsorgstenestene. Prosjektet går vidare i 2019.

Vedlegg 1 - Organisasjonskart



Vedlegg 2 – Økonomiske hovedoversikter drift og investering

Økonomisk oversikt - DRIFT	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	11 028	10 540	10 300
Andre salgs- og leieinntekter	36 614	36 537	40 017
Overføringer med krav til motytelse	37 510	24 057	31 334
Rammetilskudd	148 417	144 582	148 888
Andre statlige overføringer	13 359	13 388	11 683
Andre overføringer	2 302	449	449
Skatt på inntekt og formue	73 202	78 058	78 324
Eiendomsskatt	13 689	13 153	16 900
Andre direkte og indirekte skatter	3 436	780	795
Sum driftsinntekter	339 558	321 544	338 690
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	186 412	180 296	181 481
Sosiale utgifter	35 709	32 914	34 083
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	54 514	38 916	41 822
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	35 436	34 376	40 980
Overføringer	20 865	11 426	18 603
Avskrivninger	20 695	18 657	19 229
Fordelte utgifter	-4 094	-495	-326
Sum driftsutgifter	349 537	316 090	335 872
Brutto driftsresultat	-9 979	5 454	2 818
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	6 167	5 884	9 374
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	104	-	-
Sum eksterne finansinntekter	6 271	5 884	9 374
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	6 457	7 389	7 089
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-
Avdrag på lån	15 714	16 300	15 000
Utlån	138	-	-
Sum eksterne finansutgifter	22 310	23 689	22 089
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-16 039	-17 805	-12 715
Motpost avskrivninger	20 695	18 657	19 198
Netto driftsresultat	-5 322	6 306	9 301
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	8 034	3 230	-
Bruk av disposisjonsfond	3 028	1 554	549
Bruk av bundne fond	10 975	2 743	2 735
Sum bruk av avsetninger	22 037	7 527	3 284
Overført til investeringsregnskapet	1 039	1 080	1 120
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	9 305	11 219	10 197
Avsatt til bundne fond	3 140	1 534	1 264
Sum avsetninger	13 484	13 833	12 581
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	3 230	-	-

Økonomisk oversikt - INVESTERING	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	221	700	-
Andre salgsinntekter	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	1 565	-	3 068
Statlige overføringer	-	-	-
Andre overføringer	1 300	-	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-
Sum inntekter	3 085	700	3 068
Utgifter			
Lønnsutgifter	573	561	404
Sosiale utgifter	142	-	102
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	22 669	25 182	16 604
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-
Overføringer	1 565	-	3 068
Renteutgifter og omkostninger	67	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-
Sum utgifter	25 015	25 743	20 178
Finanstransaksjoner			
Avdrag på lån	1 520	900	900
Utlån	4 242	3 000	3 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 039	1 080	1 120
Dekning av tidligere års udekket	-	2 589	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	844	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	1 744	-	-
Sum finansieringstransaksjoner	9 390	7 569	5 020
Finansieringsbehov	31 320	32 612	22 130
Dekket slik:			
Bruk av lån	15 917	29 332	20 110
Salg av aksjer og andeler	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	3 051	900	900
Overført fra driftsregnskapet	1 039	1 080	1 120
Bruk av tidligere års udisponert	844	-	-
Bruk av disposisjonsfond	300	1 300	-
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	10 000	-	-
Bruk av bundne investeringsfond	168	-	-
Sum finansiering	31 320	32 612	22 130
Udekket/udisponert	-	-	-

Vedlegg 3 – Grunnlag reknearkmodell

Hovudoversikt

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Hovudoversikt

NR	Sektor/år	2017kr	2018kr	alle tall i 2018 kroner			
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Rekneskap	Oppr. budsj.	Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022			
	Rådmann	21 710	28 569	36 989	37 514	37 514	37 514
	Kommunalsjef helse og mestring	88 387	86 017	89 724	89 724	89 724	89 724
	Kommunalsjef barnehage og oppvekst	71 420	66 242	64 802	64 302	64 302	64 302
	Kommunalsjef teknisk	27 499	27 653	29 118	28 568	28 568	28 568
	Interkommunale samarbeid	14 599	15 816	19 450	19 800	19 800	19 800
	* Sum netto driftsramme	223 615	224 297	240 083	239 908	239 908	239 908
				7,0 %	-0,1 %	0,0 %	0,0 %
	Rammetilskot/skatt inkl. skjønn	-223 765	-222 640	-227 212	-227 212	-227 212	-227 212
	<i>Skjønnsmidlar av dette</i>	<i>-4 800</i>	<i>-1 600</i>	<i>-1 600</i>	<i>-1 600</i>	<i>-1 600</i>	<i>-1 600</i>
	Eksisterande kompensasjonsordn	-817	-1 100	-800	-800	-800	-800
	Kommunal eigedomsskatt	-13 681	-13 153	-16 900	-16 900	-16 900	-16 900
	Sal konsesjonskraft	-1 472	-2 000	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
	6 Sum frie inntekter	-239 735	-238 893	-248 412	-248 412	-248 412	-248 412
				3,98 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	Renter og finanskostnader	6 439	7 389	6 826	6 826	6 826	6 826
	Renter og finansavkastning	-6 751	-6 517	-10 643	-10 643	-10 643	-10 643
	Netto gjeldsavdrag	13 202	13 724	11 883	12 058	12 058	12 058
	Renter og avdr. tiltak i planperioden	0	0	263	263	263	263
	7 Netto finans og gjeld	12 890	14 596	8 329	8 504	8 504	8 504
				-43 %	2,1 %	0,0 %	0,0 %
	Resultat før fondsbruk/avs.	-3 230	0	0	0	0	0

Område rådmann

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Rådmann					
Tekst	Sidehenv.	2019	2020	2021	2022
Opprinneleg plan:					
Prisjusterte rammer - frå gjeldande plan		24 007	24 007	24 007	24 007
Kommuneval/Stortingsval		200		200	
Kultur - Vågå Dågå		70		70	
Kultur - Vågå som arrangementsbygd		200	200	200	200
Sum opprinnelege, prisjusterte rammer		24 477	24 207	24 477	24 207
Rammejusteringar:					
Lønnsreserve 2019, 1987 lågare enn 2018		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Rame beredskap overført til kommunalsjef teknisk/landbruk		-100	-100	-100	-100
Rame felles innkjøpskontor overført frå rame teknisk/landbruk		263	263	263	263
Rame skatteoppkreivjarkontor overført frå rame teknisk/landbruk		741	741	741	741
Rame kultur, med unntak av kulturskule og vaksenopplæring, overført rame rådmann		3 920	3 920	3 920	3 920
Rame NAV overført frå budsjettområde teknisk/landbruk		3 558	3 558	3 558	3 558
		6 382	6 382	6 382	6 382
Administrativt nye rammer		30 859	30 589	30 859	30 589
Nye tiltak for budsjettperioden					
Politisk - teke ut vedteken innsparing		110	110	110	110
Politisk - Prisjustert godtgjerse folkevalgte		58	58	58	58
Sentraladministrasjon - auke 1 kommunalsjef i 11mnd		970	1050	1050	1050
Sentraladministrasjon - etterlønn		690	0	0	0
Sentraladministrasjon - prosjekleiar eigedomsskatt		650	650	0	0
Sentraladministrasjon - tillitsvalgte samla på eit område		205	205	205	205
Sentraladministrasjon - refusjon sjukepengar samla lagt her		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sentraladministrasjon - redusert ikkje lovpålagte oppgåver		-250	-250	-250	-250
Sentraladministrasjon - innsparing meir interkommunalt samarbeid		-250	-250	-250	-250
Sentraladministrasjon - ikkje gjennomført innsparingar 2018 (ikkje lovpålagte/interkommunalt)		1 050	1 050	1 050	1 050
Sentraladministrasjon - avsetjing kommunal eigenandel tippemidler		250	250	250	250
Sentraladministrasjon - søke tilskot gjennomgåande		-700	-700	-700	-700
Sentraladministrasjon - redusert tilskot ressurskrevjande brukarar		200	200	200	200
Sentraladministrasjon - auke overføring investering, egenkapitalinnskot KLP		40	40	40	40
Sentraladministrasjon - avsetjing til bredbåndsfond, fiber		1 000	0	0	0
Fellestjenester - auke utgift Microsoft lisensar		380	380	380	380
Fellestjenester - auke frå 6 til 8 lærlingar		70	70	70	70
Fellestjenester - 20% informasjonsmedarbeider overført brann		-100	-100	-100	-100
Fellestjenester - lønnsvekst		39	39	39	39
Næring - sal av 60% stilling		-440	-440	0	0
Formannskapetets framlegg: Næring - kjøp av konsulentbistand		440	440	0	0
Næring - auke utbytte Eidefoss fører til høgare avsetjing til næringsfond (KS 101/14 - 5% skal avsetjast)		160	160	160	160
Næring - lønnsvekst		9	9	9	9

Tildelingskontor - auka med 30% stilling		240	240	240	240
Kultur - 20% stilling ført attende frå helsestasjon (deltok i "Forebyggjande heimebesøk")		130	130	130	130
Kultur - auka tilskot til sang og musikkdag		25	25	25	25
Kultur - redusert husleigeinntekt Vågåhallen (stengt symjehall)		100	100	100	100
Kultur - drift Galleri Ullisvin		300	300	300	300
Kultur - auka utgifter 17 mai feiring		20	20	20	20
Kultur - auka utgifter ekstrahjelp kulturkontoret, Landskappleik		35	0	0	0
Kultur - lønsvekst		88	88	88	88
Kultur - avslutta bruk av disposisjonsfond		24	24	24	24
Kultur - KS 25/18 Munch den nordlige ruten		150	150	0	0
Formannskapets framlegg: Auke Vågå som arrangementsbygd		100	50	120	50
Formannskapets framlegg: Auke kulturkontor		20	35	35	35
Ungdomsmedarbeider - innvilga tilskot 2018-2020, 56' årleg		-56	-56	-56	-56
Ungdomsmedarbeider - lønsvekst		39	39	39	39
Flyktning - redusert introduksjonsstønad/introduksjonsordninga		-338	-338	-338	-338
Flyktning - auke overføring av integreringstilskot til andre kommunar		100	100	100	100
Flyktning - redusert integreringstilskot		1 405	1 405	1 405	1 405
Folkehelsekoordinator - lønsvekst		4	4	4	4
Frivilligssentral - lønsvekst		5	5	5	5
Bibliotek - reduserte utgifter		-40	-40	-40	-40
Felles innkjøpskontor - heilårsverkstad innkjøpskontor		245	245	245	245
Felles innkjøpskontor - auka bruk av juridisk bistand		500	1 000	1 000	1 000
Felles innkjøpskontor - auka inntekter samarbeidskommunar		-603	-800	-800	-800
NAV - redusert kvalifiseringstønad		-150	-150	-150	-150
NAV - lønsauke		78	78	78	78
NAV - avslutta refusjon 20% stilling frå statleg		91	91	91	91
Skatteoppkrevjarkontor - reduserte utgift lisensar		-43	-43	-43	-43
Sentraladministrasjonen - Avsetjing mindreforbruk til fond			2 312	3 142	3 412
Formannskapets framlegg - Endring bruk av fond		80	-60	-430	-360
Sum aktivitetssending		6 130	6 925	6 655	6 925
Ny nettoramme overført hovudoversikt		36 989	37 514	37 514	37 514

Område barnehage og utdanning

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Barnehage og utdanning

Tekst	Sidehenv.	2019	2020	2021	2022
Opprinneleg plan:					
Prisjusterte rammer - frå gjeldande plan		66 242	66 242	66 242	66 242
Avvikling Tessand barnehage		-1 082	-1 082	-1 082	-1 082
Kultur, med unntak av kulturskule og vaksenopplæring, overført rame rådmann		-3 920	-3 920	-3 920	-3 920
Sum opprinnelege, prisjusterte rammer		61 240	61 240	61 240	61 240
Rammejusteringar:					
Sum rammejustering		0	0	0	0
Administrativt nye rammer		61 240	61 240	61 240	61 240
Nye tiltak for budsjettperioden					
Bhg.fellesskap - lønnsauke		9	9	9	9
Bhg.fellesskap - auka tilskot private barnehagar		2500	2000	2000	2000
Gr.skule fellesskap - korrigert løn		-54	-54	-54	-54
Gr.skule fellesskap - spes.ped vedtak i andre kommuner		-225	-225	-225	-225
Lalm skule - SFO tilbod		121	121	121	121
Lalm skule - inntekt tilskot kompetanse for kvalitet		-96	-96	-96	-96
Lalm skule - auka driftsutgifter		40	40	40	40
Lalm skule - auka stillingar frå skulåret 2019/2020 (5/12 verknad i 2019)		168	168	168	168
Vågåmo skule - redusert løn ekstrahjelp		-108	-108	-108	-108
Vågåmo skule - auke avtafestinga tillegg		69	69	69	69
Vågåmo skule - auka inntekt frå tilskot (kompetanse for kvalitet, tidlig innsats, leirskule)		-626	-626	-626	-626
Vågåmo skule - auka driftsutgifter grunnskuleundervisning		65	65	65	65
Vågåmo skule - auka løn spesialpedagogiske ressursar		1 808	1 808	1 808	1 808
Vågåmo skule - spesialpedagogiske ressursar, lønstilskot NAV		-111	-111	-111	-111
Vågåmo skule - auka utgifter norskundervisning for framandspråklege		1 053	1 053	1 053	1 053
Vågåmo skule - auka utgifter SFO		227	227	227	227
Vågå ungdomsskule - auka bruk av bundne driftsfond (skuleutv.arbeid, uiu, trafikktryggleik)		-38	-38	-38	-38
Vågå ungdomsskule - avslutta engasjementstilling		-290	-290	-290	-290
Vågå ungdomsskule - redusert utgifter "Inn på tunet"		-130	-130	-130	-130
Vågå ungdomsskule - inntekt tilskot kompetanse for kvalitet		-108	-108	-108	-108
Vågå ungdomsskule - reduserte driftsutgifter		-50	-50	-50	-50
Søre Grindstugu - to stillingar avslutta etter endt barnehageår 2018/2019		-365	-365	-365	-365
Søre Grindstugu - redusert brukarbetaling		84	84	84	84
Lalm barnehage - redusert brukarbetaling		130	130	130	130
Kulturskule - omorganisering jfr vedtak		-186	-186	-186	-186
Vaksenopplæring - redusert bemanning		-325	-325	-325	-325
Sum aktivitetssending		3 562	3 062	3 062	3 062
Ny netto ramme, overført hovudoversikt		64 802	64 302	64 302	64 302

Område helse og meistring

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Helse og meistring					
Tekst	Sidehenv.	2019	2020	2021	2022
Opprinneleg plan:					
Prisjusterte rammer - frå gjeldande plan		86 017	86 017	86 017	86 017
Sum opprinnelege, prisjusterte rammer		86 017	86 017	86 017	86 017
Rammejusteringar:					
Sum rammejustering		0	0	0	0
Administrativt nye rammer					
		86 017	86 017	86 017	86 017
Nye tiltak for budsjettperioden					
Miljøterapienesta - Auke med 1 avdelingsleiar		660	660	660	660
Miljøterapienesta - 1,38 stillingar overført heimetenesta (PA)		-725	-725	-725	-725
Miljøterapienesta - Auke med 0,5 stilling merkantil		275	275	275	275
Miljøterapienesta - Ikkje tilsett i vakante stillingar		-442	-442	-442	-442
Helsetenester - Avslutta bruk av fond "Forebyggjande heimebesøk"		170	170	170	170
Helsetenester - 20% stilling ført attende til kultur (deltok i "Forebyggjande heimebesøk")		-130	-130	-130	-130
Helsetenester - Heileårsvirkning kutt 1 stilling helsestasjon		-300	-300	-300	-300
Helsetenester - Auke med 0,28% stilling, folk attende frå permisjon		200	200	200	200
Helsetenester - Redusert tilskot frå Staten (forsterka helsestasjon)		205	205	205	205
Helsetenester - lønnsauke ansvar 305 helsestasjon		103	103	103	103
Helsetenester - Auke driftstilskot fysio		42	42	42	42
Helsetenester - Avslutta refusjon fødselspengar ergo		80	80	80	80
Helsetenester - lønnsauke ansvar 310 lege/fysio/ergo/psykisk osb.		26	26	26	26
Vågåheimen - redusert 0,3 årsverk vaskeri		-150	-150	-150	-150
Vågåheimen - redusert 0,28 årsverk pleieavdeling		-60	-60	-60	-60
Vågåheimen - lønnsvekst		480	480	480	480
Vågåheimen - auka vikarutgifter		100	100	100	100
Vågåheimen - ikkje gjennomført innsparing stille rapport		100	100	100	100
Vågåheimen - auke refusjon sjukepengar		-250	-250	-250	-250
Vågåheimen - redusert tilskot ressurskrevjande brukarar		500	500	500	500
Vågåheimen - auke utgifter godtgjersle leger		78	78	78	78
Heimetenesta - 1,38 stillingar motteke frå TFFH (heimhjelp)		725	725	725	725
Heimetenesta - Redusert tilskot frå staten		250	250	250	250
Heimetenesta - ikkje gjennomført innsparing stille rapport		100	100	100	100
Heimetenesta - redusert tilskot ressurskrevjande brukarar		1 000	1 000	1 000	1 000
Heimetenesta - auka utgifter støttekontaktar		200	200	200	200
Heimetenesta - auka utgifter aktivisering		262	262	262	262
Heimetenesta - lønnsauke korttidsavdeling		75	75	75	75
Heimetenesta - utgiftsdekning ved avlasting		100	100	100	100
Heimetenesta - elektronisk kjørebok		33	33	33	33
Sum aktivitetssending		3 707	3 707	3 707	3 707
Ny netto ramme, overført hovudoversikt		89 724	89 724	89 724	89 724

Område teknisk og beredskap

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Teknisk, landbruk mm.					
Tekst	Sidehenv.	2018	2019	2020	2021
Opprinneleg plan:					
Prisjusterte rammer - frå gjeldande plan		32 215	32 215	32 215	32 215
KS 90/17 Avslutta svangerskapspermisjon plan og miljø		775	775	775	775
KS 90/17 Avslutta kjøp av konsulentbistand i svangerskapspeioda plan		-300	-300	-300	-300
KS 90/17 Fond private vegar		200	200	200	200
Sum opprinnelege, prisjusterte rammer		32 890	32 890	32 890	32 890
Rammejusteringar:					
Rame beredsskap overført frå sentraladministrasjon		100	100	100	100
Rame felles innkjøpskontor overført til budsjettområde rådmann		-263	-263	-263	-263
Rame skatteoppkrøvjarkontor overført til budsjettområde rådmann		-741	-741	-741	-741
Rame NAV overført budsjettområde rådmann		-3558	-3558	-3558	-3558
Sum rammejustering		-4 462	-4 462	-4 462	-4 462
Administrativt nye rammer		28 428	28 428	28 428	28 428
Nye tiltak for budsjettperioden					
Avslutta eingongsauke landbruksfond		-250	-250	-250	-250
60% permisjon landbrukskontor (Vågå sin andel)		-90	0	0	0
Reduserte utgifter landbruksvikarordning		-7	-7	-7	-7
Korrigert lønn administrasjon teknisk		-7	-7	-7	-7
Kjøp av konsulentbistand plan og miljø		500	0	0	0
Drift plan og miljø		32	32	32	32
Rovviltelefon		33	33	33	33
Formannskapetets framlegg: ENØK-tilskot private bustader		100	100	100	100
Kjøp av konsulentbistand nye kontraktar vegvedlikehald		100	0	0	0
Auka utgifter prisvekst kontraktar vegvedlikehald		304	304	304	304
Auka sal av oppmålingstenester til Skjåk kommune		-59	-59	-59	-59
Halvsårsverknad konsulentkjøp innkjøp (Odin)		-40	-80	-80	-80
Redusert 80% stilling sysselsetjing		-415	-415	-415	-415
Redusert 65% stilling reinhald		-318	-318	-318	-318
Lønnsvekst/korrigert lønn reinhald		289	289	289	289
40% vaktmeister fløtt over frå kultur		221	221	221	221
Auka driftsutgifter kommunal eigedom (drivstoff, forsikring mm.)		224	224	224	224
Auka husleigeinntekter		-120	-120	-120	-120
Auka stilling brann (varabrannsjef)		100	100	100	100
Auka utgifter 110 sentral		25	25	25	25
Lønnsvekst brannvesen		68	68	68	68
Sum aktivitetssending		690	140	140	140
Ny netto ramme, overført hovudoversikt:		29 118	28 568	28 568	28 568

Område interkommunale samarbeid der Vågå er medlemskommune

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Interkommunale samarbeid

Tekst	Sidehenv.	2019	2020	2021	2022
Opprinneleg plan:					
Prisjusterte rammer - frå gjeldande plan		15 816	15 816	15 816	15 816
Regional alarmtsentralmottak LMS		200	200	200	200
Sum opprinnelege, prisjusterte rammer		16016	16016	16016	16016
Rammejusteringar:					
Sum rammejustering		0	0	0	0
Administrativt nye rammer		16 016	16 016	16 016	16 016
Nye tiltak for budsjettperioden					
GDPR ombud		126	126	126	126
Auka tilskot revisjon Innlandet		186	186	186	186
Auka utgifter Regiondata		244	244	244	244
Auka utgifter PP-tenesta		194	194	194	194
Auka utgifter legesamarbeid		123	123	123	123
Psykolog		50	400	400	400
Auka utgifter regional gjeldsrådgiver		17	17	17	17
Reduserte utgifter barnevern		-234	-234	-234	-234
Reduserte utgifter intermediære senger/KAD senger		-385	-385	-385	-385
Samarbeid korttids plasser		3000	3000	3000	3000
Auka utgifter tilskot Regionrådet		32	32	32	32
Auka utgifter kreftkoordinator		82	82	82	82
Reduserte utgifter jordmorvakt		-1	-1	-1	-1
Sum aktivitetsending		3434	3784	3784	3784
Ny netto ramme, overført hovudoversikt:		19 450	19 800	19 800	19 800

Frie inntekter

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Frie inntekter

Tekst	Faste 2018 kroner					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Rekneskap	Justert budsett				
Rammetilskott	-122 192	-119 740	-122 190	-122 190	-122 190	-122 190
Skjønnsmidler av dette	-4 800	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Inntektsutjamning etter prognosemod.	-25 726	-24 842	-26 698	-26 698	-26 698	-26 698
Skatt på inntekt og formue etter prognosemod.	-75 847	-78 058	-78 324	-78 324	-78 324	-78 324
Sum rammetilskot og skatt	-223 765	-222 640	-227 212	-227 212	-227 212	-227 212
Andre kompensasjonsordn.	-817	-1 100	-800	-800	-800	-800
Nye kompensasjonsordn.			0	0	0	0
Kommunal eigedomsskatt	-13 681	-13 153	-16 900	-16 900	-16 900	-16 900
Sal konsesjonskraft	-1 472	-2 000	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Sum frie inntekter	-239 735	-238 893	-248 412	-248 412	-248 412	-248 412

Finans

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Oversyn over renter, avkastning og avdrag på lån

Faste 2017 kroner

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Tekst	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Rekneskap	Justert budsjett				
Rentekostnader						
Renter av løpende lån for vidare utlån	640	950	650	650	650	650
Renter av nye lån - ikkje sjølvkost		263	0	0	0	0
Ovf investering/avsetn.fond		0	0	0	0	0
Renter av løpende lån til kommunale invest.	5 799	6 176	6 176	6 176	6 176	6 176
Sum rentekostnader	6 439	7 389	6 826	6 826	6 826	6 826
Finansinntekter/-disposisjonar						
Renter av bankinnskot	-1 950	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Renter av utlån/refusjonar	-601	-700	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Utbyte AS Eidefoss og Norske Skog	-2 549	-1 800	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
5% av utbytte avsatt næringsfond	125		0	0	0	0
Konsepsjonsavgift	-791	-780	-795	-795	-795	-795
Avsetning til landbruksfond	100	100	250	250	250	250
Netto avsetning til næringsfond	691	680	545	545	545	545
Avsetn. disp.fond 20 % avkastn utvikl.fond	100	100	100	100	100	100
Renter av fondsmidlar	-743	-1 000	-800	-800	-800	-800
Sum ulike utbyte og kapitalavkastning	-3 067	-2 700	-5 700	-5 700	-5 700	-5 700
Kalkulatoriske renter VAR *	-1 066	-917	-1 543	-1 543	-1 543	-1 543
Byggelånsrenter	-67	-200	-100	-100	-100	-100
Sum rente- og finansavkastn.	-6 751	-6 517	-10 643	-10 643	-10 643	-10 643
Netto rentekostnad/inntekt	-312	872	-3 817	-3 817	-3 817	-3 817
Låneavdrag						
Avdrag lån til vidare utlån		1300	1313	1326	1439	1556
Avdrag på nye lån - utanom sjølvkost		0	0	0	0	0
Avdrag nye lån - sjølvkostområdet		0	0	0	0	0
Avdrag på løpende lån	15 714	16 300	15 000	15 000	15 000	15 000
Avskrivning VAR	-2 512	-2 576	-3 117	-3 117	-3 117	-3 117
Mottatt avdrag på utlån (Husb.blir ført i inv.)	0	-1 300	-1 313	-1 326	-1 439	-1 556
Netto låneavdrag	13 202	13 724	11 883	11 883	11 883	11 883
Renter/avdrag av nye tiltak 2018-2021		0	263	438	438	438
Utsetjing av låneopptak pga ubr.lån						
Bruk av fond						
Netto renter og avdrag	12 890	14 596	8 329	8 504	8 504	8 504

Investeringsoversikt

Økonomiplan

Formannskapetets framlegg - Økonomiplan 2019-2022

Investeringsbudsjett

	2019	2020	2021	2022
Prosjekt (brutto kostnad):				
Rådmann				
Regiondata	430			
Nytt IT utstyr	720			
Oppvekst, kultur og NAV				
IKT-investeringar grunnskule	600			
Teknisk mm.				
Prosjekt helse og omsorg (inkl. Moavegen og tiltak i boligsosial plan)	5 950			
ENØK kulturhuset/Vågåhallen	2 400			
Kommunale vegar	3 062			
ENØK plan	120			
Ventilasjonsanlegg Eksismoen	540			
Oljeutskiller brannstasjon	420			
Støttemur Holvegen	400			
Gangbru over Finna	4 020			
Solskjerming ungdomsskolen	516			
Tankbil		1 200		
Forprosjekt Lalm vassverk	500			
Tiltaksplan VA Vågåmo (sjølvkost), prosjektering Øvre Langskåre	500	3 500	3 500	3 500
Andre investeringar				
Eigenkapitalinnskot KLP	1 120	1 140	1 160	1 180
Nye formidlingslån	3 000	3 000	3 000	3 000
Avdrag formidlingslån	900	900	900	900
Sum kommune	25 198	9 740	8 560	8 580

FINANSIERING I PLANPERIODEN:

Bruk av investeringslån	-16 110			
Bruk av investeringslån (sjølvkost)	-1 000	-4 700	-3 500	-3 500
Bruk av startlån (vidareutlån)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Overført frå driftsbudsjettet	-1 120	-1 140	-1 160	-1 180
Mottekne avdrag utlån	-900	-900	-900	-900
Momskompensasjon investering	-3 068			
Sum finansiering	-25 198	-9 740	-8 560	-8 580

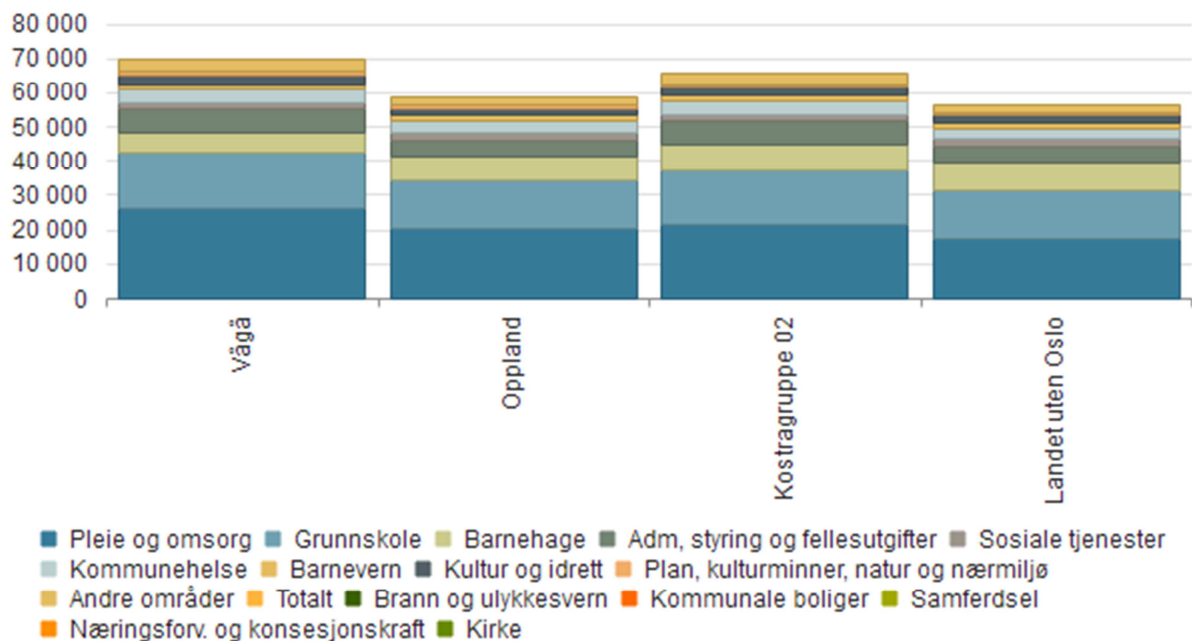
Vedlegg 4 - KOSTRA

KOSTRA og nøkkeltall 2017

Vågå Kommune

Vurdering for kommunen

Utgifter og formål sammenlignet med andre

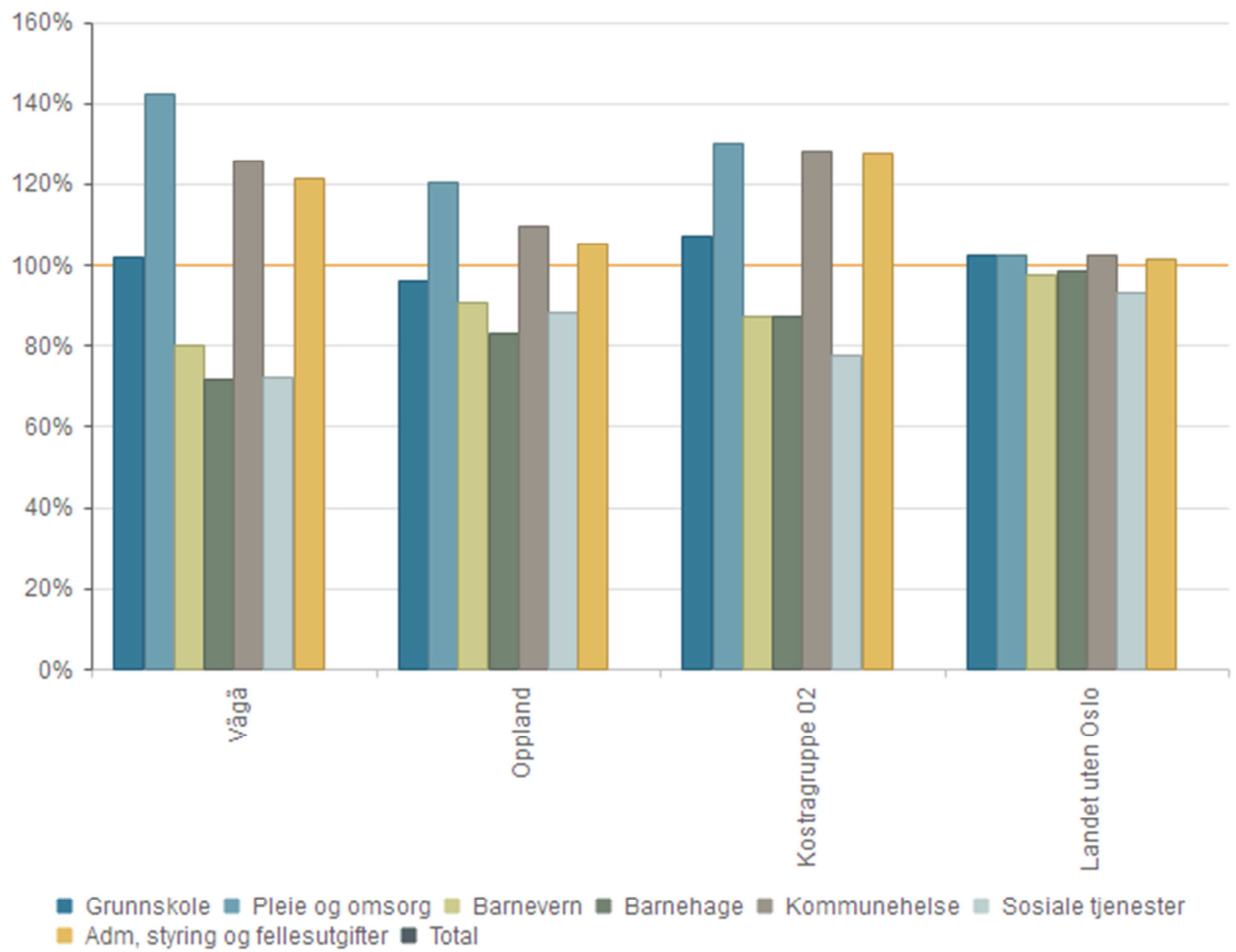


	Vågå	Oppland	Kostragruppe 02	Landet uten Oslo
Pleie og omsorg	26 336	20 205	21 658	17 573
Grunnskole	16 395	13 978	15 628	13 841
Barnehage	5 530	6 883	7 620	8 219
Adm, styring og fellesutgifter*	7 129	5 127	6 805	4 585
Sosiale tjenester	1 787	2 332	2 092	2 609
Kommunehelse	4 091	3 000	3 611	2 648
Barnevern	1 009	1 773	1 723	1 563
Kultur og idrett	3 075	2 245	2 274	2 224

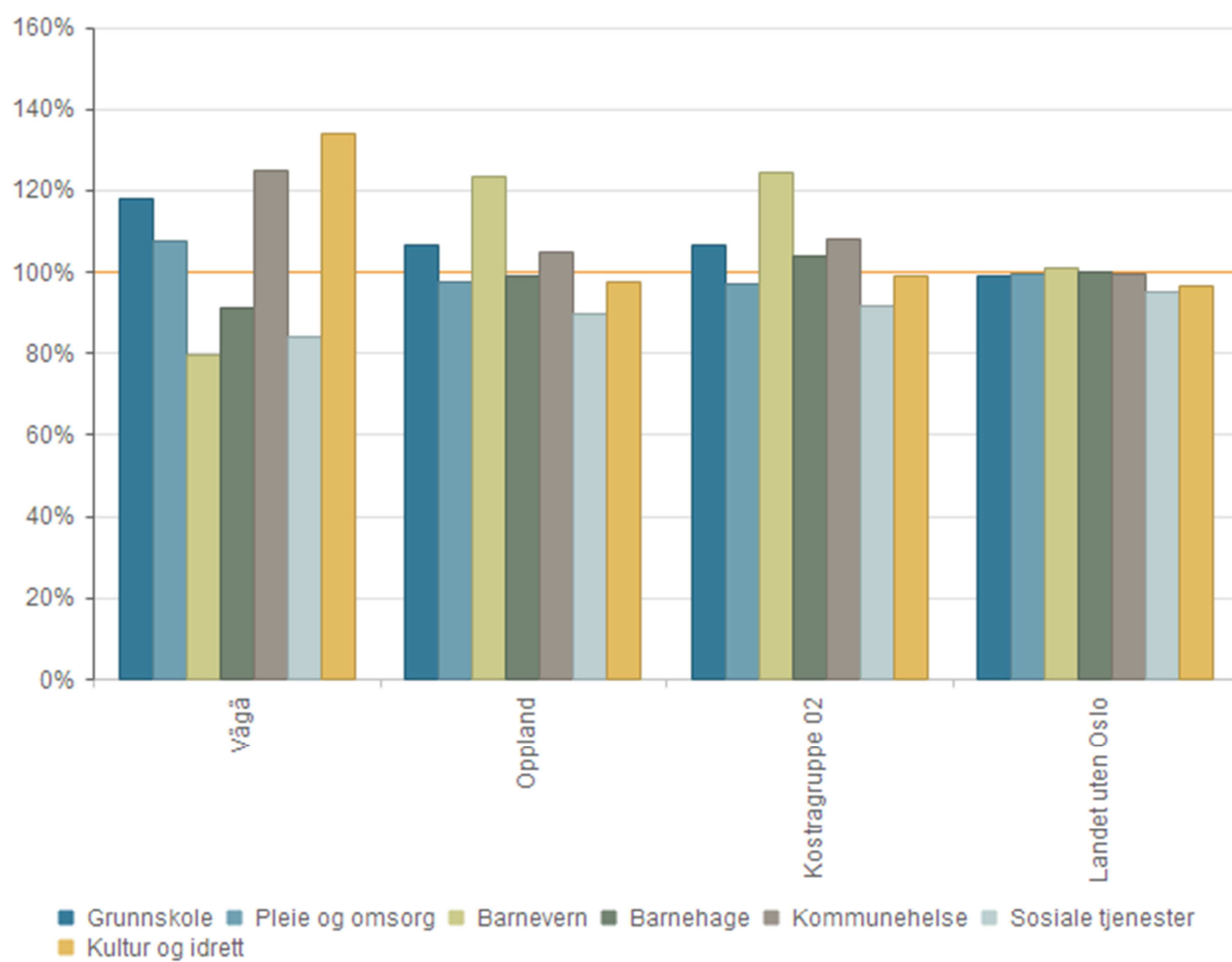
	Vågå	Oppland	Kostragruppe 02	Landet uten Oslo
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	697	663	721	670
Andre områder	3 752	2 762	3 405	2 435
Brann og ulykkesvern	922	863	1 020	822
Kommunale boliger	-106	33	-221	0
Samferdsel	1 572	1 094	1 468	965
Næringsforv. og konsesjonskraft	576	59	144	-26
Kirke	788	713	994	674
Totalt	69 801	58 968	65 537	56 367

*Høgt i Vågå grunna kr. 7,5 mill. til breiband

Utgiftsbehov



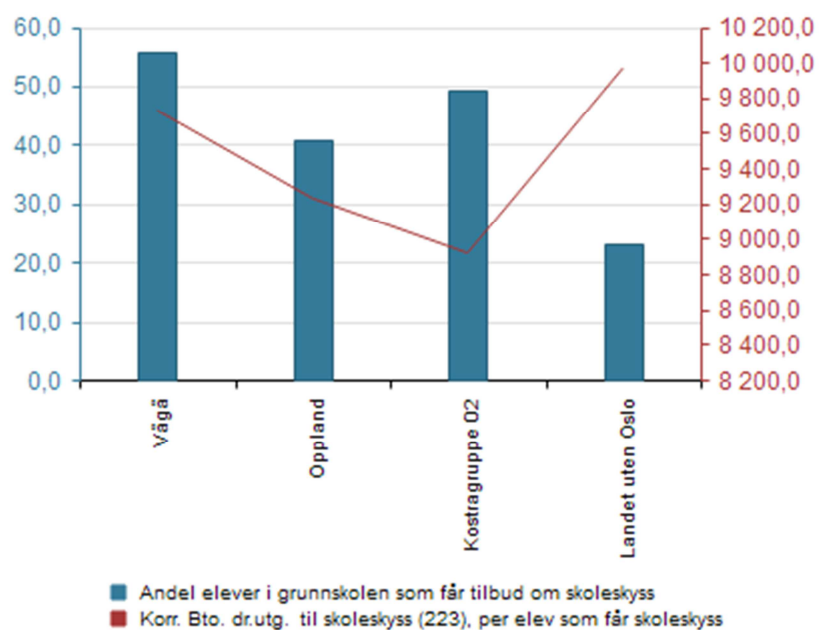
Ressursbruk



Grunnskole

	Vågå 2016	Vågå 2017	Landet uten Oslo	Oppland	Kostragruppe 02
Prioritet					
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif(B)	23,9 %	23,1 %	23,2 %	22,3 %	22,9 %
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år(B)	106 112	112 901	86 028	95 262	100 603
Dekningsgrad					
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring(B)	3,8 %	5,2 %	5,5 %	6,0 %	4,4 %

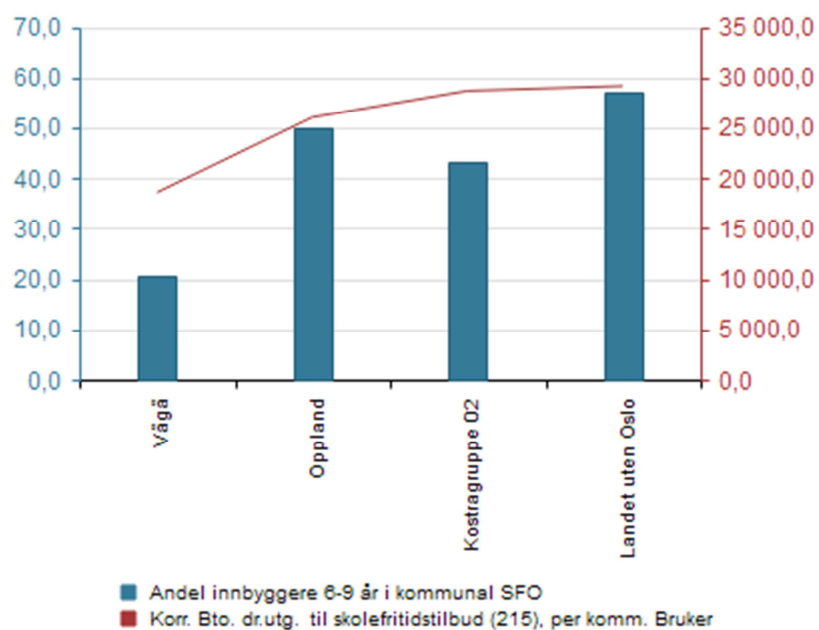
Ståstedanalyse 1



Andel elever	Korr. Bto.
i grunnskolen som	dr.utg. til
får tilbud om	skoleskyss (223), per
skoleskyss	elev som får
	skoleskyss

Vågå	55,7 %	9 726,4
Oppland	40,7 %	9 229,2
Kostragruppe 02	49,3 %	8 917,7
Landet uten Oslo	23,0 %	9 966,6

Ståstedanalyse 2



Andel innbyggere

Korr. Bto.

6-9 år i

dr.utg. til

kommunal SFO

skolefritidstilbud (215), per

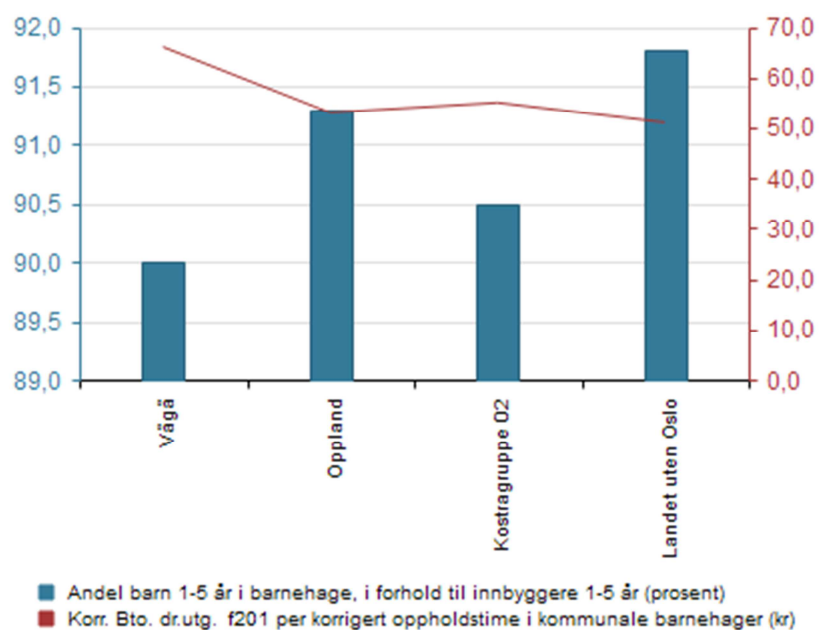
komm. Bruker

Vågå	20,5 %	18 593
Oppland	50,0 %	26 019
Kostragruppe 02	43,2 %	28 670
Landet uten Oslo	57,0 %	29 152

Barnehage

	Vågå 2016	Vågå 2017	Landet uten Oslo	Oppland	Kostragruppe 02
Prioritet					
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager(B)	129 914	134 133	143 914	140 667	146 814
Produktivitet					
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage(B)	135 113	154 589	135 510	132 917	134 575
Dekningsgrad					
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år(B)	73,6 %	74,5 %	83,0 %	81,0 %	80,1 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år(B)	100,0 %	98,0 %	97,3 %	97,8 %	96,9 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass(B)	10,8 %	8,9 %	15,6 %	14,2 %	13,1 %

Ståstedanalyse 1



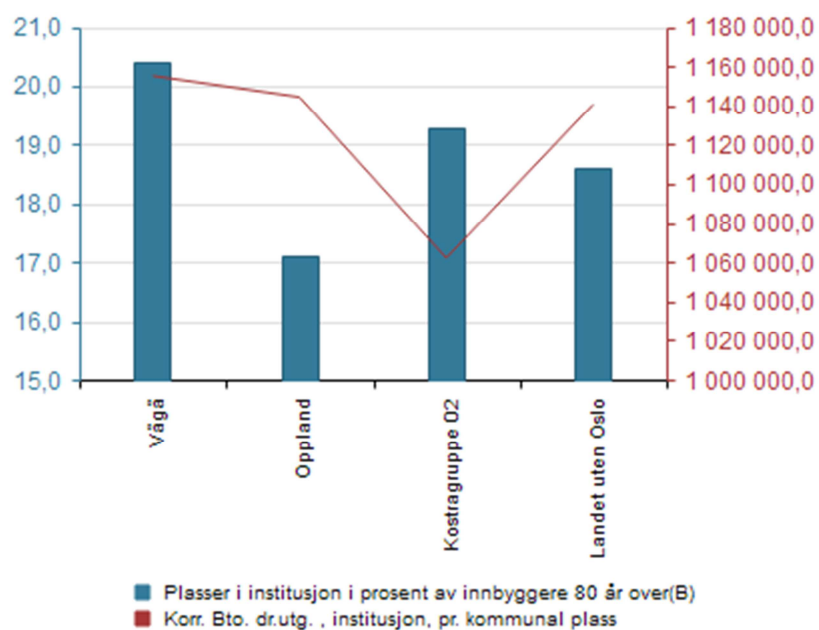
Andel barn	Korr. Bto.
1-5 år i	dr.utg. f201
barnehage, i forhold	per korrigert oppholdstime
til innbyggere 1-5	i kommunale barnehager
år (prosent)	(kr)

Vågå	90,0 %	66,0
Oppland	91,3 %	53,0
Kostragruppe 02	90,5 %	55,0
Landet uten Oslo	91,8 %	51,0

Pleie og omsorg

	Vågå 2016	Vågå 2017	Landet uten Oslo	Oppland	Kostragruppe 02
Prioritet					
Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo(B)	9,5 %	9,4 %	5,3 %	4,5 %	4,8 %
Netto driftsutgifter til aktivisering/støttetjenester per innbygger 18 år og over (f234)(B)	3 004	3 078	1 209	1 166	1 323
Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg(B)	45,8 %	43,6 %	36,0 %	39,8 %	38,8 %
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo(B)	40,4 %	42,2 %	50,2 %	52,9 %	50,3 %
Produktivitet					
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)(B)	186 627	179 519	256 223	233 913	238 616
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass(B)	1 017 412	1 155 067	1 140 445	1 144 230	1 062 021
Dekningsgrad					
Andel hjemmeboende med høy timeinnsats	9,2 %	7,2 %	7,4 %	7,0 %	6,4 %
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc(B)	45,1 %	64,4 %	89,7 %	86,9 %	89,1 %
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over(B)	21,9 %	20,4 %	18,6 %	17,1 %	19,3 %

Ståstedanalyse 1



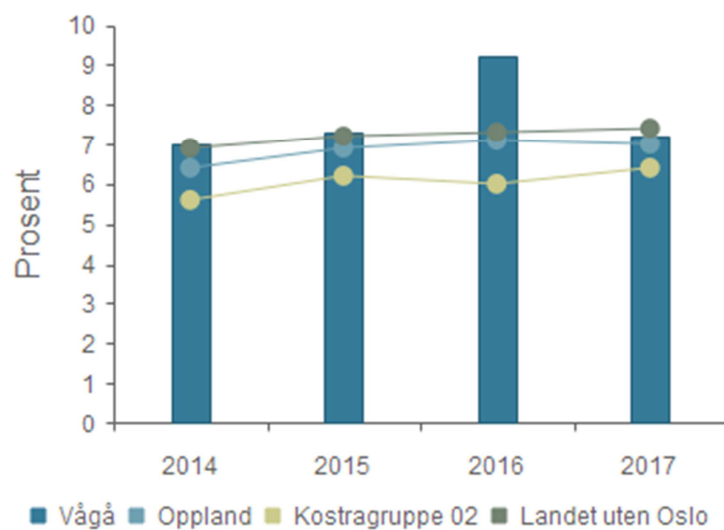
Plasser i
institusjon i prosent
av innbyggere 80
år over(B)

Korr. Bto.
dr.utg. , institusjon,
pr. kommunal plass

Vågå	20,4 %	1 155 067
Oppland	17,1 %	1 144 230
Kostragruppe 02	19,3 %	1 062 021
Landet uten Oslo	18,6 %	1 140 445

Dekningsgrad - Andel hjemmeboere med høy timeinnsats

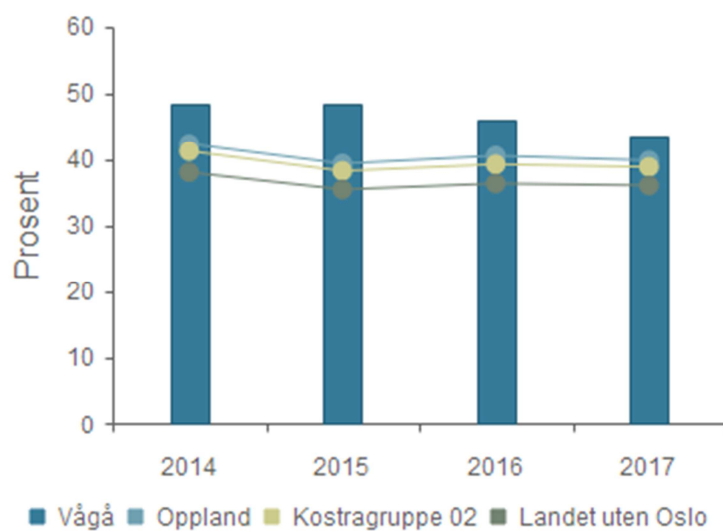
Gruppert per år



	2014	2015	2016	2017
Vågå	7,0 %	7,3 %	9,2 %	7,2 %
Oppland	6,4 %	6,9 %	7,1 %	7,0 %
Kostragruppe 02	5,6 %	6,2 %	6,0 %	6,4 %
Landet uten Oslo	6,9 %	7,2 %	7,3 %	7,4 %

Prioritet - Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg(B)

Gruppert per år



	2014	2015	2016	2017
Vågå	48,5 %	48,4 %	45,8 %	43,6 %
Oppland	42,3 %	39,3 %	40,5 %	39,8 %
Kostragruppe 02	41,2 %	38,2 %	39,2 %	38,8 %
Landet uten Oslo	38,0 %	35,4 %	36,3 %	36,0 %

Kommunehelse

	Vågå 2016	Vågå 2017	Landet uten Oslo	Oppland	Kostragruppe 02
Prioritet					
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år(B)	27 672	21 790	9 203	10 868	11 417

Sosiale tjenester

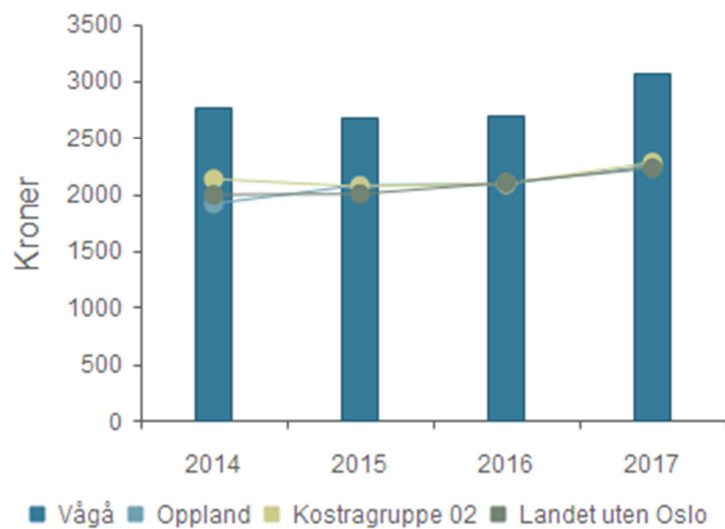
	Vågå 2016	Vågå 2017	Landet uten Oslo	Oppland	Kostragruppe 02
Prioritet					
Gjennomsnittlig introduksjonsstønad pr. mottaker (kr)	115 578	123 678	0	0	0
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år(B)	5 465	4 876	5 765	5 605	5 245

Kultur og idrett

	Vågå 2016	Vågå 2017	Landet uten Oslo	Oppland	Kostragruppe 02
Prioritet					
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd(B)	246 001	246 857	561 994	557 038	574 912
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2 692	3 074	2 224	2 245	2 273
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år(B)	4 579	4 514	2 439	3 242	3 960

Prioritet - Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner

Gruppert per år



	2014	2015	2016	2017
Vågå	2 763	2 678	2 692	3 074
Oppland	1 913	2 075	2 085	2 245
Kostragruppe 02	2 128	2 064	2 089	2 273
Landet uten Oslo	1 991	1 998	2 097	2 224

Adm, styring og fellesutgifter

	Vågå 2016	Vågå 2017	Landet uten Oslo	Oppland	Kostragruppe 02
Prioritet					
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb(B)	5 216	7 673*	5 125	5 547	7 765
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb(B)	611	642	425	533	837
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb(B)	3 673	6 104	3 870	4 057	5 775

*Høgt grunna kr. 7,5 mill. til breiband

Vann, avløp og renovasjon

Vågå 2016 Vågå 2017 Landet uten Oppland Oslo Kostragruppe 02

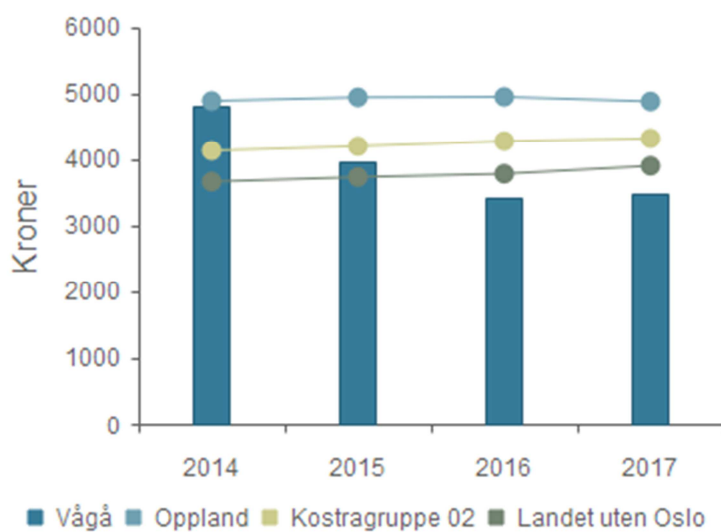
Produktivitet

Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)

Vågå 2016	3 412	Vågå 2017	3 481	Landet uten Oppland Oslo	3 894	4 872	Kostragruppe 02	4 311
-----------	-------	-----------	-------	--------------------------	-------	-------	-----------------	-------

Produktivitet - Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)

Gruppert per år



	2014	2015	2016	2017
Vågå	4 807	3 959	3 412	3 481
Oppland	4 880	4 934	4 941	4 872
Kostragruppe 02	4 125	4 192	4 270	4 311
Landet uten Oslo	3 655	3 724	3 774	3 894

Samferdsel

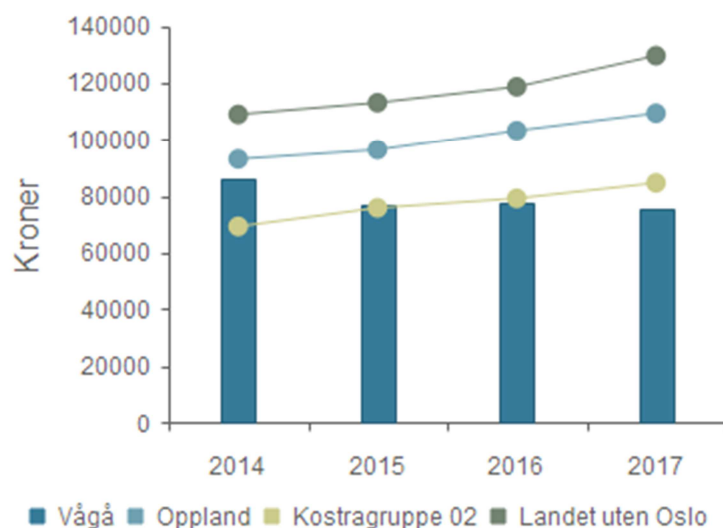
Vågå 2016 Vågå 2017 Landet uten Oslo Oppland Kostragruppe 02

Prioritet

Nto. dr.utg. i kr pr. km kommunal vei og gate 77 895 75 197 129 446 109 252 84 533

Prioritet - Nto. dr.utg. i kr pr. km kommunal vei og gate

Gruppert per år



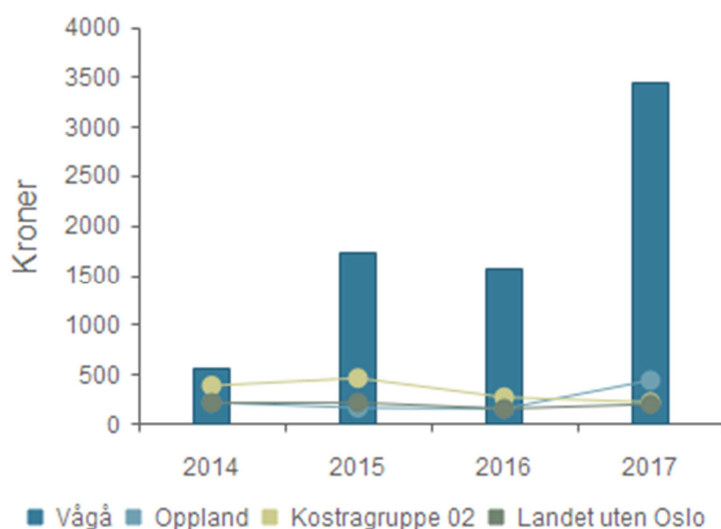
	2014	2015	2016	2017
Vågå	86 038	76 641	77 895	75 197
Oppland	92 967	96 260	103 096	109 252
Kostragruppe 02	69 259	75 774	79 101	84 533
Landet uten Oslo	108 836	112 952	118 538	129 446

Næringsforv. og konsesjonskraft

	Vågå 2016	Vågå 2017	Landet uten Oslo	Oppland	Kostragruppe 02
Prioritet					
Landbruksforv. og landbruksbasert næringsutvikl. Nto. dr.utg. Beløp pr innb (kr)	537	586	117	287	385
Tilrettelegging og bistand for næringslivet Bto. inv.utg. Beløp pr innb (kr)	1 579	3 453	197	436	217
Tilrettelegging og bistand for næringslivet Nto. dr.utg. Beløp pr innb (kr)	279	236	94	125	231

Prioritet - Tilrettelegging og bistand for næringslivet Bto. inv.utg. Beløp pr innb (kr)

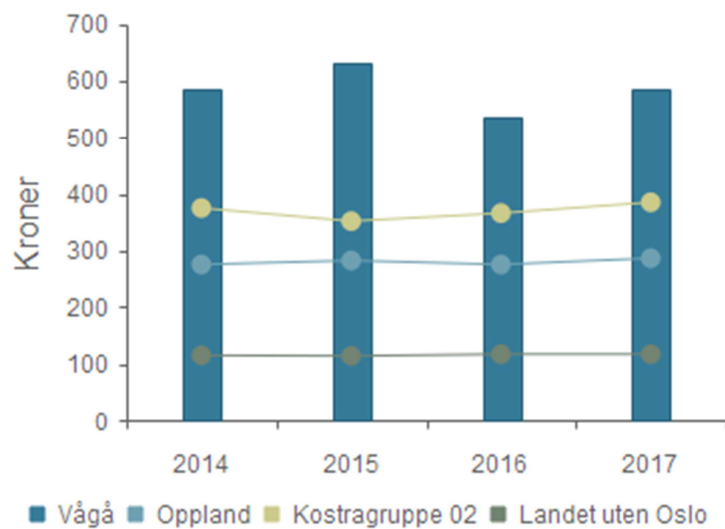
Gruppert per år



	2014	2015	2016	2017
Vågå	556	1 738	1 579	3 453
Oppland	215	161	152	436
Kostragruppe 02	383	458	267	217
Landet uten Oslo	211	213	152	197

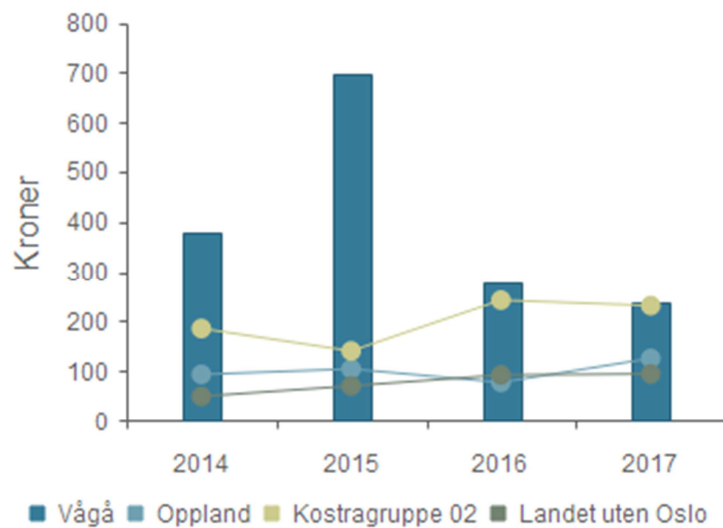
Prioritet - Landbruksforv. og landbruksbasert næringsutvikl. Nto. dr.utg. Beløp pr innb (kr)

Gruppert per år



	2014	2015	2016	2017
Vågå	587	632	537	586
Oppland	276	283	276	287
Kostragruppe 02	375	352	366	385
Landet uten Oslo	115	114	117	117

**Prioritet - Tilrettelegging og bistand for næringslivet Nto. dr.utg. Beløp pr innb (kr)
Gruppert per år**



	2014	2015	2016	2017
Vågå	380	698	279	236
Oppland	93	104	77	125
Kostragruppe 02	185	140	242	231
Landet uten Oslo	49	70	92	94